

1962

No. 195

GOVERNEMENTSBLAD
VAN
SURINAME

LANDSVERORDENING van 31 december 1962, houdende regelen omtrent de rechtstoestand van de landsdienaren en hun aanspraken op verloven, verlofsbezoldigingen en wachtgelden (Personeelsverordening).

IN NAAM DER KONINGIN !

DE WND. GOUVERNEUR VAN SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat ter uitvoering van artikel 13, derde lid van de Staatsregeling van Suriname (G.B. 1955, no. 53) regelen betreffende de rechtstoestand van de landsdienaren bij landsverordening behoren te worden gesteld, en dat het wenselijk is daarbij tevens de aanspraken op verloven, verlofsbezoldigingen en wachtgeld, als bedoeld in artikel 15, tweede lid, van de Staatsregeling, nader te regelen;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten, vastgesteld onderstaande landsverordening:

EERSTE HOOFDSTUK

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Definities

1. Voor de toepassing van het bepaalde bij of krachtens deze landsverordening wordt verstaan onder:

ambtenaren: personen die krachtens een aanstelling in bezoldigde dienst van het Land zijn;

arbeidscontractanten: personen die krachtens een arbeids-overeenkomst in dienst van het Land zijn;

landsdienaren: ambtenaren en arbeidscontractanten;

aanstelling: beschikking van het bevoegde gezag, waardoor een persoon, anders dan met toepassing van het burgerlijk recht, in dienst van het Land wordt genomen, of waarbij een tijdelijk dienstverband in een vast dienstverband wordt omgezet;

benoeming: plaatsing in een bepaalde functie bij 's Lands dienst, anders dan krachtens last tot waarneming als bedoeld in artikel 22;

maand: tijdvak van dertig dagen;

salaris: totaal bedrag in geld waarop een landsdienaar uit hoofde van zijn dienstverband maandelijks — of, indien hij op weekbezoldiging dan wel op week-, dag-, uur- of taakloon werkzaam is, wekelijks — aanspraak heeft.

2. Onder het Land zijn, voor de toepassing van het bepaalde bij of krachtens deze landsverordening, begrepen de van landswege opgerichte rechtspersonen, met uitzondering van:

- a. die voor welke bij of krachtens landsverordening afzonderlijke voorschriften omtrent de rechtstoestand van het personeel zijn vastgesteld;
- b. naamloze vennootschappen.

Artikel 2

Bijzondere categorieën landsdienaren

1. Deze landsverordening is niet van toepassing op:
 - a. de Ministers, met inbegrip van de Gevolmachtigde Minister;
 - b. de leden van de Raad van Advies;

- c. de leden van de Rekenkamer;
- d. de leden van besturen van waterschappen, dorpsgemeenten en andere zelfstandige gemeenschappen als bedoeld in artikel 86 van de Staatsregeling van Suriname.

2. De bepalingen van deze landsverordening, met uitzondering van die omtrent de betaling van salaris en omtrent verloven en verlofsbezoldigingen, zijn niet van toepassing op:

- a. de procureur-generaal;
- b. de krachtens de Staatsregeling of enige landsverordening voor het leven aangestelde of daarmee gelijk te stellen ambtenaren;
- c. de griffier der Staten.

3. Het bepaalde in deze landsverordening betreffende de buiten functie stellen, de tuchtstraffen en de rechtsmiddelen hiertegen is niet van toepassing op de ambtenaren en beambten van politie.

Artikel 3

Bevoegd gezag

1. Bevoegd tot aanstelling, bevordering, schorsing en ontslag van ambtenaren zijn:

- a. de Gouverneur;
- b. de Ministers, ieder voorzover het zijn departement aangaat;
- c. de besturen van rechtspersonen die ingevolge artikel 1, tweede lid, onder het Land zijn begrepen, voorzover hun die bevoegdheid bij of krachtens landsverordening is toegekend.

2. Ambtenaren die zijn ingedeeld — of, indien het betreft een aanstelling of bevordering, daarbij worden ingedeeld — in een rang waaraan een vaste of minimum-bezoldiging is verbonden welke meer bedraagt dan de helft van die van de directeur van een departement, worden, met afwijking in zoverre

van het eerste lid, uitsluitend bij resolutie van de Gouverneur aangesteld, bevorderd, geschorst en ontslagen.

3. Bevoegd tot het sluiten van arbeidsovereenkomsten voor het Land zijn:

- a. de Gouverneur;
- b. de Ministers, ieder voorzover het zijn departement aangaat;
- c. de daartoe door de Gouverneur of door een Minister gemachtigde landsdienaren.

4. Bevoegd tot het sluiten van arbeidsovereenkomsten voor rechtspersonen die ingevolge artikel 1, tweede lid, onder het Land zijn begrepen, zijn de organen welke daartoe in de statuten of bij bijzondere wettelijke voorschriften zijn aangewezen. Bij gebreke van zodanige aanwijzing komt die bevoegdheid toe aan de Minister onder wiens departement de rechtspersoon ressorteert.

5. Bevoegd tot het nemen van andere dan de in de voorgaande leden van dit artikel bedoelde besluiten, gegrond op het bepaalde bij of krachtens deze landsverordening, zijn:

- a. ten aanzien van een ambtenaar: het gezag dat hem laatstelijk heeft bevorderd of, indien geen bevordering heeft plaats gehad, het gezag dat hem heeft aangesteld;
- b. ten aanzien van een arbeidscontractant: het gezag dat laatstelijk met hem een arbeidsovereenkomst heeft gesloten.

6. Besluiten krachtens welke een landsdienaar komt te ressorteren onder een ander departement, worden — met afwijking in zoverre van het eerste en vijfde lid — door de betrokken Ministers gemeenschappelijk genomen, tenzij ingevolge het tweede of vijfde lid een resolutie van de Gouverneur is vereist.

7. Indien een landsdienaar niet meer hiërarchisch ondergeschikt is aan het gezag dat ingevolge het vijfde lid bevoegd zou zijn ten aanzien van hem een besluit te nemen, treedt de Minister, onder wiens departement hij is komen te ressorte-

ren — of, in daartoe leidende gevallen, het bestuur van de rechtspersoon waarbij hij te werk is gesteld — in de plaats van dat gezag.

Artikel 4

Uitoefening van bevoegdheden

Bij de uitoefening van bevoegdheden op grond van het bij of krachtens deze landsverordening bepaalde wordt, behalve met het belang van een goede en doelmatige samenstelling en functionering van 's Lands dienst, ook zo veel mogelijk rekening gehouden met de persoonlijke belangen van degene ten aanzien van wie de bevoegdheid wordt uitgeoefend.

Artikel 5

Kennisgeving van besluiten

1. Een besluit, genomen op grond van het bij of krachtens deze landsverordening bepaalde, wordt schriftelijk ter kennis van de belanghebbende gebracht door middel van hetzij een afschrift van het besluit, hetzij — in gevallen waarin het verstrekken van een afschrift niet uitdrukkelijk is voorgeschreven — een stuk, houdende een uittreksel, of een mededeling van de strekking van het besluit.

2. Een besluit wordt geacht ter kennis van de belanghebbende te zijn gebracht op de dag waarop het desbetreffende stuk:

- a. hetzij door of vanwege het bevoegde gezag aan hem is overhandigd;
- b. hetzij als aangetekende brief aan hem in persoon is uitgereikt;
- c. hetzij aan hem is betekend op de wijze als voor exploitanten in burgerlijke zaken is voorgeschreven.

Artikel 6

Werking van besluiten.

1. Een besluit, genomen op grond van het bepaalde bij of krachtens deze landsverordening, werkt niet eerder ten na-

dele van de belanghebbende dan met ingang van de dag volgende op die waarop het overeenkomstig artikel 5 te zijner kennis is gebracht.

2. Een besluit heeft geen terugwerkende kracht, voorzover het voor de belanghebbende nadelig is.

3. Behoudens het bepaalde in de voorgaande leden van dit artikel treedt een besluit in werking met ingang van de dag volgende op die waarop het is genomen, voorzover in het besluit niet anders is bepaald.

Artikel 7

Vaststelling van formaties

Bij of krachtens landsbesluit wordt voor elk onderdeel van 's Lands dienst bepaald welke functies daarbij kunnen worden vervuld en in welke rangen de in die functies te benoemen ambtenaren kunnen of moeten worden ingedeeld. De aanwijzing van die functies en rangen geschiedt zoveel mogelijk op de grondslag van de uitkomsten van een onderzoek door niet-belanghebbende deskundigen ingesteld naar de aard en de omvang van de bij het heterokken onderdeel te verrichten werkzaamheden.

Artikel 8

Tewerkstelling buiten Suriname

1. Bij landsbesluit worden voorschriften vastgesteld omtrent de tewerkstelling van landsdienaren buiten Suriname. Daarbij kan ten aanzien van plaatselijk aangeworven personeel worden afgeweken van de bepalingen van deze landsverordening.

2. Een tewerkstelling als bedoeld in het eerste lid geschiedt niet tegen de wil van de betrokken landsdienaar.

Artikel 9

Raad voor Personele Aangelegenheden

1. Er is een raad, bestaande uit tenminste vijf leden, welke tot taak heeft de Regering, desgevraagd of uit eigen bewe-

ging, van advies te dienen omtrent personele aangelegenheden van algemene aard. Deze draagt de naam van Raad voor Personele Aangelegenheden.

2. De samenstelling, inrichting en werkwijze van de raad worden bij of krachtens landsbesluit geregeld.

Artikel 10

Georganiseerd overleg

1. Er is een commissie voor georganiseerd overleg, bestaande uit vertegenwoordigers van het Land en van organisaties van landsdienaren.

2. De organisaties, waarvan vertegenwoordigers zitting hebben in de commissie, worden bij landsbesluit aangewezen.

3. Aan de commissie wordt gelegenheid gegeven haar gevoelen te doen kennen ten aanzien van alle vast te stellen voorschriften omtrent de rechtstoestand der landsdienaren, zulks met inbegrip van voorschriften betreffende verloven, verlofsbepalingen, wachtgeld en pensioenen.

4. De samenstelling, inrichting en werkwijze van de commissie worden voor het overige bij landsbesluit geregeld.

Artikel 11

Aanvullende voorschriften

Onverminderd de bepalingen van deze landsverordening waarin een landsbesluit is voorgeschreven, kunnen omtrent de in de navolgende hoofdstukken geregelde onderwerpen bij landsbesluit aanvullende voorschriften worden vastgesteld.

TWEEDE HOOFDSTUK
GRONDSLAG VAN HET DIENSTVERBAND
EN MUTATIES

Titel I

Aanstelling en arbeids-
overeenkomst

Artikel 12

Aanstelling in het algemeen

1. Aan de aanstelling van een ambtenaar gaat, volgens regelen bij landsbesluit te stellen, en behoudens de daarbij te bepalen uitzonderingen, een geneeskundig onderzoek vooraf. De kosten van dat onderzoek en — binnen de daarvoor bij landsbesluit te stellen grenzen — de door de betrokkene te maken reis- en verblijfkosten zijn voor rekening van het Land.
2. Aanstelling is slechts mogelijk van personen die:
 - a. de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt;
 - b. niet bij een geneeskundig onderzoek als bedoeld in het eerste lid lichamenlijk ongeschikt zijn bevonden, en
 - c. voldoen aan de wettelijke eisen van benoembaarheid in de door hen te vervullen functie.
3. Aanstelling geschiedt hetzij in vaste hetzij in tijdelijke dienst.
4. Een besluit tot aanstelling wordt onverwijld door middel van een afschrift ter kennis van de betrokkene gebracht.
5. Een aanstelling werkt niet, zolang zij niet uitdrukkelijk of stilzwijgend door de betrokkene is aanvaard. Personen die naar burgerlijk recht niet handelingsbekwaam zijn, kunnen een aanstelling aanvaarden in de gevallen — waarin en behoudens de voorwaarden en beperkingen waaronder — zij ingevolge de bepalingen van het Surinaams Burgerlijk Wetboek een arbeidsovereenkomst kunnen sluiten.

Artikel 13

Aanstelling in vaste dienst

Indien uit het aan een ambtenaar verstrekte afschrift van het besluit tot zijn aanstelling niet blijkt dat een tijdelijk dienstverband is beoogd, wordt hij geacht in vaste dienst te zijn aangesteld.

Artikel 14

Aanstelling in tijdelijke dienst

1. Aanstelling in tijdelijke dienst is slechts mogelijk:
 - a. van personen die op grond van de resultaten van een geneeskundig onderzoek als bedoeld in artikel 12, eerste lid, niet aanstonds in aanmerking komen voor een aanstelling in vaste dienst;
 - b. van personen die in dienst zijn van het Koninkrijk of van een ander rijksdeel dan Suriname, en die tijdelijk ter beschikking van het Land zijn gesteld;
 - c. ter voorziening in de behoefte aan personeel voor werkzaamheden van aflopende aard;
 - d. indien een reorganisatie van het betrokken onderdeel van 's Lands dienst in voorbereiding of in uitvoering is;
 - e. op proef.
2. Aanstelling in tijdelijke dienst geschiedt voor een tijdvak van ten hoogste een jaar. Indien uit het aanstellingsbesluit niet anders blijkt, wordt de ambtenaar geacht voor een jaar te zijn aangesteld.
3. De termijn van aanstelling in tijdelijke dienst kan telkens uitdrukkelijk of stilzwijgend worden verlengd, met dien verstande dat het tijdelijke dienstverband in geval van aanstelling op proef niet langer dan twee jaar en in andere gevallen niet langer dan drie jaar in totaal kan duren. Stilzwijgende verlenging wordt telkens geacht voor een termijn van drie maanden te zijn geschied.

4. Voor de berekening van de in het tweede en derde lid genoemde maximum-termijnen wordt de tijd medegeteld gedurende welke de ambtenaar tevoren reeds in dezelfde of een soortgelijke functie in dienst van het Land is geweest, tenzij meer dan vijf jaar is verstreken tussen het tijdstip waarop het vroegere dienstverband is geëindigd en dat waarop het nieuwe ingaat.

5. De in het tweede en derde lid genoemde maximum-termijnen gelden niet voor het tijdelijke dienstverband van personen als bedoeld in het eerste lid onder b. Hun aanstelling in tijdelijke dienst geschiedt voor een termijn gelijk aan die waarvoor zij ter beschikking van het Land zijn gesteld.

Artikel 15

Indienstneming op arbeidsovereenkomst

1. Arbeidsovereenkomsten kunnen door het Land slechts worden gesloten:
 - a. met gehuwde vrouwen;
 - b. met personen die de leeftijd van een en twintig jaar nog niet hebben bereikt;
 - c. met personen die de leeftijd van vijftig jaar hebben bereikt;
 - d. met personen die ten tijde van het sluiten van de overeenkomst hun vaste woon- of verblijfplaats buiten Suriname hebben;
 - e. met personen die bij een geneeskundig onderzoek als bedoeld in artikel 12, eerste lid, niet lichamelijk geschikt voor aanstelling tot ambtenaar zijn bevonden;
 - f. voor de waarneming van een functie overeenkomstig artikel 22;
 - g. voor functies welke geen volledige dag-, week- of jaartaak opleveren;
 - h. voor andere functies, ten aanzien waarvan zulks bij of krachtens landsbesluit is bepaald.

2. Met personen die reeds in dienst van het Land zijn, kunnen onafhankelijk van het bestaande dienstverband afzonderlijke arbeidsovereenkomsten worden gesloten voor functies als bedoeld in het eerste lid onder g.

3. De bepalingen van titel VII A van het derde boek van het Surinaams Burgerlijk Wetboek zijn, voorzover daarvan niet bij deze landsverordening is afgeweken, van toepassing op arbeidsovereenkomsten welke door het Land zijn gesloten.

4. Arbeidsovereenkomsten voor werkzaamheden buiten Suriname kunnen, met afwijking van het bepaalde in het derde lid worden gesloten op de grondslag van het ter plaatse geldende recht.

Artikel 16

Aanwijzing van standplaats, functie en rang

1. In een besluit tot aanstelling en in een door het Land gesloten arbeidsovereenkomst wordt bepaald welke de standplaats en de functie van de landsdienaar zullen zijn.

2. Als standplaats wordt aangewezen de daarvoor, met het oog op de door de landsdienaar te verrichten werkzaamheden, meest in aanmerking komende plaats waar een kantoor van het betrokken onderdeel van 's Lands dienst is gevestigd.

3. Een landsdienaar kan in meer dan een functie worden benoemd, indien de gezamenlijke omvang van de aan die functies verbonden werkzaamheden gelijktijdige vervulling door één persoon toelaat. In geval van zodanige benoeming wordt daarbij bepaald welke van de functies als hoofdfunctie zal worden aangemerkt; de overige worden beschouwd als nevenfuncties. Voorzover niet anders blijkt, wordt in deze landsverordening met de functie van een landsdienaar alleen diens hoofdfunctie bedoeld.

4. In een besluit tot aanstelling wordt tevens bepaald welke de rang van de ambtenaar zal zijn.

5. De rangen waarin ambtenaren kunnen worden ingedeeld, worden bij landsbesluit vastgesteld.

6. De benoeming in een functie en de indeling in een rang geschieden met inachtneming van de krachtens artikel 7 vastgestelde formatie van het betrokken onderdeel van 's Lands dienst.

Artikel 17

Vaststelling van salaris

1. Bij de aanstelling van een ambtenaar wordt diens aanvangsbezoldiging vastgesteld in overeenstemming met de rang waarin hij is ingedeeld.

2. In het krachtens artikel 16, vijfde lid, vast te stellen landsbesluit wordt voor elke rang bepaald welke vaste bezoldiging of bezoldigingsschaal daaraan verbonden is. Voorts wordt in dat landsbesluit bepaald in welke gevallen en tot welke bedragen toelagen boven de bezoldiging worden genomen.

3. Bij het in dienst nemen van een arbeidscontractant wordt diens salaris niet op een lager bedrag vastgesteld dan dat van het minimumsalaris waarop hij in geval van aanstelling tot ambtenaar aanspraak zou hebben gehad.

Artikel 18

Gebreken in de grondslag van het dienstverband

1. Indien een besluit strekt tot aanstelling in tijdelijke dienst in een ander geval dan voorzien in artikel 14, eerste lid, wordt de ambtenaar geacht in vaste dienst te zijn aangesteld.

2. Strekt een besluit tot aanstelling in tijdelijke dienst voor een langere termijn dan ingevolge artikel 14, leden 2-5, mogelijk is, dan wordt de ambtenaar geacht voor de maximaal toegelaten termijn te zijn aangesteld.

3. Indien blijkt dat van landwege een arbeidsovereenkomst is gesloten in een ander geval dan voorzien in artikel 15, eerste lid, wordt de betrokkene alsnog, met terugwerkende

kracht tot de datum waarop die overeenkomst is ingegaan, tot ambtenaar aangesteld. Deze aanstelling kan niet een vermindering van salaris ten gevolge hebben.

4. Tegenover hem die te goeder trouw een aanstelling heeft aanvaard of met het Land een arbeidsovereenkomst heeft gesloten, kan geen beroep worden gedaan op nietigheid wegens verzuim van volledige inachtneming der bepalingen gesteld bij of krachtens de artikelen 12, 16 en 17.

5. Zodra blijkt van een verzuim als bedoeld in het voorgaande lid, wordt dit — tenzij het nietigheid ten gevolge heeft — hersteld met terugwerkende kracht tot de datum van ingang van de aanstelling of van de arbeidsovereenkomst, indien en voorzover zulks met eerbiediging van verkregen rechten mogelijk is.

T i t e l II

M u t a t i e s i n d i e n s t v e r b a n d.

Artikel 19

Overgang in vaste of tijdelijke dienst

1. Een in tijdelijke dienst aangestelde ambtenaar wordt van een aanstelling in vaste dienst voorzien met ingang van de dag waarop zich te zijnen aanzien voor het eerst geen der omstandigheden voordoet onder welke, ingevolge het bepaalde in artikel 14, eerste lid, een tijdelijk dienstverband mogelijk is.

2. Een in tijdelijke dienst aangestelde ambtenaar die na het verstrijken van de uiterste termijn van het tijdelijke dienstverband met uitdrukkelijke of stilzwijgende instemming van het bevoegde gezag in functie is gebleven, wordt met ingang van de eerste dag na die termijn voorzien van een aanstelling in vaste dienst.

3. Een arbeidscontractant die gedurende een tijdvak van tien jaren onafgebroken, of met onderbrekingen van niet meer dan een maand, in dienst van het Land is geweest, wordt op zijn verzoek met ingang van de eerste dag na dat tijdvak voor-

zien van een aanstelling in vaste dienst, indien de met hem gesloten arbeidsovereenkomst was gegrond op het bepaalde in artikel 15, eerste lid, aanhef en onder *h*.

4. Een arbeidscontractant wordt van een aanstelling voorzien met ingang van de dag waarop zich te zijnen aanzien voor het eerst geen der omstandigheden meer voordoet onder welke, ingevolge het bepaalde in artikel 15, eerste lid, een dienstverband op de grondslag van een arbeidsovereenkomst mogelijk is.

5. De voorgaande leden van dit artikel zijn niet van toepassing in gevallen waarin gebruik wordt gemaakt van een wettelijke mogelijkheid tot beëindiging van het dienstverband. Het vierde lid is bovendien niet van toepassing op personen als bedoeld in artikel 15, eerste lid onder *d*. Hun dienstverband kan voor onbepaalde tijd op de grondslag van een arbeidsovereenkomst worden voortgezet.

Artikel 20

Aanwijzing van een andere standplaats

1. Het bevoegde gezag kan voor een landsdienaar, hetzij op diens verzoek, hetzij ambtshalve, een andere dan de bij de aanvang van zijn dienstverband vastgestelde standplaats aanwijzen.

2. Ambtshalve geschiedt de aanwijzing van een andere standplaats alleen indien het belang van de dienst zulks vordert, en behoudens het bepaalde in artikel 8, tweede lid.

3. De uit een ongevraagde verandering van standplaats voor de landsdienaar voortvloeiende kosten worden, volgens regelen bij landsbesluit te stellen, aan hem vergoed.

4. Indien de verandering van standplaats op verzoek van de landsdienaar is geschiedt kunnen de daaruit voor hem voortvloeiende kosten geheel of gedeeltelijk aan hem worden vergoed.

Artikel 21

Benoeming in een andere functie

1. Het bevoegde gezag kan een landsdienaar, hetzij op diens verzoek, hetzij ambtshalve, in een of meer andere dan de bij de aanvang van zijn dienstverband vastgestelde functies benoemen. Artikel 16, derde lid, is hierbij van toepassing.

2. Ambtshalve geschiedt de benoeming in een andere functie — met inbegrip van nevenfuncties — alleen in gevallen waarin de nieuwe functie in overeenstemming is met de opleiding en de bekwaamheid van de landsdienaar, of waarin hem ongevraagd ontslag uit 's Lands dienst had kunnen worden verleend.

3. Benoeming in een andere functie geschiedt met inachtneming van de krachtens artikel 7 voor het betrokken onderdeel van 's Lands dienst vastgestelde formatie.

Artikel 22

Waarneming van een functie

1. Een landsdienaar kan door of vanwege het bevoegde gezag met de waarneming van een functie worden belast:

- a. voor de duur van afwezigheid of verhindering van degene die daarin is benoemd;
- b. voor de duur van een jaar, indien de functie definitief is opgevallend en hij aan de wettelijke eisen van benoembaarheid daarin voldoet;
- c. voor onbepaalde tijd, indien de functie definitief is opgevallend en hij niet aan de wettelijke eisen van benoembaarheid daarin voldoet.

2. Een persoon die niet aan de wettelijke eisen van benoembaarheid in een functie voldoet, kan met de waarneming daarvan slechts worden belast, indien naar het oordeel van het bevoegde gezag geen andere geschikte persoon, die wel aan deze eisen voldoet, beschikbaar is.

3. Artikel 21, tweede en derde lid, is van overeenkomstige toepassing op een last tot waarneming.

4. Indien een landsdienaar gedurende meer dan een maand achtereen belast is geweest met de waarneming van een functie, en zijn salaris minder bedraagt dan het minimum waarop hij in geval van benoeming in die functie aanspraak zou hebben, geniet hij voor de verdere duur van de waarneming een toelage overeenkomstig de daarvoor bij landsbesluit te stellen regelen.

5. Zodra een landsdienaar gedurende meer dan een jaar in totaal een definitief opengevallen functie heeft waargenomen en hij aan de wettelijke eisen van benoembaarheid daarin voldoet, wordt hij geacht stilzwijgend in die functie te zijn benoemd.

6. Een functie waarin nog nimmer een benoeming heeft plaats gehad, wordt geacht definitief te zijn opengevallen op de dag met ingang waarvan zij is ingesteld. Een opgeheven functie en een daarvoor in de plaats gekomen nieuwe functie, welke in hoofdzaak dezelfde werkzaamheden omvat, worden als één doorlopende functie beschouwd.

Artikel 23

Buitenfunctiestelling en ontheffing

1. Een landsdienaar kan, indien gronden aanwezig zijn voor het in overweging nemen van zijn schorsing of ontslag, buiten functie worden gesteld.

2. Tot buitenfunctiestelling, en tot opheffing daarvan, zijn — behalve de organen die hun bevoegdheid hiertoe ontleenen aan artikel 3 —, mede bevoegd de directeur van het betrokken departement en het hoofd van de dienst, de instelling of het bedrijf waarbij de landsdienaar werkzaam is.

3. Artikel 6 is niet van toepassing op een besluit tot buitenfunctiestelling. Het besluit werkt niet langer dan een maand.

4. Een buitenfunctiestelling geldt zowel voor de hoofd-functie als voor nevenfuncties waarin de landsdienaar is benoemd of met de waarneming waarvan hij is belast.

5. Het bevoegde gezag kan, indien het belang van de dienst zulks vordert, een landsdienaar van zijn functie — met inbegrip van nevenfuncties — ontheffen, zonder hem gelijktijdig in een andere functie te benoemen.

Artikel 24

Verhoging van rang (bevordering)

1. Het bevoegde gezag kan een ambtenaar, die daarvoor op grond van zijn geschiktheid, bekwaamheid, betrouwbaarheid en ervaring in aanmerking komt, tot een hogere rang bevorderen, zulks met inachtneming van de krachtens artikel 7 voor het betrokken onderdeel van 's Landsdienst vastgestelde formatie.

2. Bij landsbesluit worden nadere algemene vereisten voor bevordering vastgesteld.

3. Nadat een besluit tot bevordering ter kennis van de ambtenaar is gebracht, kan het niet meer wegens strijd met een bepaling, vastgesteld bij of krachtens de voorgaande leden van dit artikel, worden ingetrokken of buiten werking gesteld.

4. Een ambtenaar heeft aanspraak op bevordering, indien en zodra zijn rang lager is dan die welke volgens het in artikel 7 bedoelde landsbesluit als minimum behoort bij de functie waarin hij uitdrukkelijk of stilzwijgend is benoemd.

5. De hoogte van een rang is afhankelijk van het bedrag van de daaraan verbonden vaste of maximum-bezoldiging. Bij gelijk maximum is de minimum-bezoldiging beslissend.

Artikel 25

Verlaging van rang

1. Verlaging van de rang van een ambtenaar — anders dan door het opleggen van de tuchtstraf van degradatie — is slechts mogelijk in gevallen waarin hem ontslag uit 's Landsdienst kan worden verleend.

2. Een ambtenaar die buiten zijn schuld in rang is verlaagd, en wiens bezoldiging daardoor is verminderd, ontvangt een aflopende persoonlijke toelage, indien hij in geval van ontslag aanspraak op pensioen of wachtgeld zou hebben gehad.

3. De in het tweede lid bedoelde toelage wordt bij landsbesluit zodanig geregeld, dat de ambtenaar niet in een ongunstiger positie verkeert dan in het geval waarin hem, met toekenning van pensioen of wachtgeld, ontslag uit 's Lands dienst zou zijn verleend.

4. Een besluit tot verlaging van rang wordt met redenen omkleed en door middel van een afschrift ter kennis van de ambtenaar gebracht.

Artikel 26.

Verhoging van salaris

1. Aan een ambtenaar die is ingedeeld in een rang waarvan een bezoldigingsschaal is verbonden, wordt telkenjare — zolang hij de maximumbezoldiging van zijn rang nog niet heeft bereikt — een periodieke verhoging overeenkomstig die schaal toegekend;

zulks behoudens de gevallen waarin krachtens deze landsverordening stilstand van bezoldiging plaats heeft, en onverminderd de mogelijkheid van toekenning van een of meer extra periodieke verhogingen wegens bijzondere ijver of buitengewone dienstprestaties.

2. Bij bevordering van een ambtenaar wordt diens aanvangsbezoldiging in de nieuwe rang vastgesteld op een hoger bedrag dan dat van de laatstelijk door hem in zijn oude rang genoten bezoldiging.

3. In geval van uitdrukkelijke of stilzwijgende benoeming van een arbeidscontractant in een andere functie wordt — indien die benoeming, ware hij ambtenaar, bevordering tot gevolg zou hebben — zijn salaris ten minste verhoogd tot het minimum waarop hij als ambtenaar aanspraak zou hebben gehad.

Artikel 27

Verlaging van salaris

1. Het salaris van een ambtenaar kan slechts worden verlaagd krachtens:

- a. een landsbesluit strekkende tot een in beginsel algemene salarisverlaging voor 's Lands personeel;
- b. een besluit tot verlaging van rang of tot oplegging van de tuchtstraf van vermindering van salarisciënniteit.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op toelagen, voorzover deze:

- a. van aflopende aard zijn, of
- b. het karakter hebben van een vaste vergoeding, hetzij voor onkosten welke uit de vervulling van een functie voortvloeien, hetzij voor de extra kosten verbonden aan het wonen op een bepaalde standplaats, hetzij voor bijzondere gevaren, moeiten of ontberingen bij het verrichten van bepaalde werkzaamheden.

3. Toelagen als bedoeld in het tweede lid, onder b, kunnen worden ingetrokken, zodra de omstandigheden, welke tot de toekenning daarvan hebben geleid, niet meer aanwezig zijn.

4. Het salaris van een arbeidscontractant kan zonder nadere overeenkomst worden verminderd krachtens een landsbesluit als bedoeld in het eerste lid onder a, en ingevolge het derde lid, voorzover in de met hem gesloten arbeidsovereenkomst niet anders is bepaald.

DERDE HOOFDSTUK.

Titel I.

Rechten en plichten van landsdienaren

Artikel 28

Betaling van salaris

1. Indien een landsdienaar blijkens het besluit tot zijn aanstelling, of ingevolge de met hem gesloten arbeidsover-

eenkomst, op weekbezoldiging, dan wel op week-, dag-, uur- of taakloon, werkzaam is, wordt zijn salaris telkens uiterlijk op de laatste dag van de week betaald. In andere gevallen geschiedt de betaling telkens uiterlijk op de laatste dag van de kalendermaand.

2. Indien uit een besluit tot aanstelling, bevordering of verlaging van rang niet anders blijkt, wordt het bedrag van de bezoldiging geacht daarbij te zijn vastgesteld op het minimum van de rang waarin de ambtenaar is ingedeeld.

3. De burgerrechtelijke bepalingen betreffende het loon van een werknemer, met inbegrip van die omtrent loonbeslag, zijn — voorzover daarvan bij deze landsverordening niet is afgeweken — van overeenkomstige toepassing op het salaris van een ambtenaar.

Artikel 29

Overdracht en inpandgeving van salaris

Voor de geldigheid van overdracht, inpandgeving en elke andere handeling waardoor een landsdienaar enig recht op zijn salaris aan een derde toekent, is goedkeuring van of vanwege het bevoegde gezag vereist. Aan de goedkeuring kunnen voorwaarden en beperkingen worden verbonden.

Artikel 30

Korting en inhouding op salaris

1. Op het salaris van een landsdienaar worden zonder zijn uitdrukkelijke machtiging geen bedragen gekort of ingehouden dan overeenkomstig de bepalingen van deze landsverordening.

2. Gedurende de tijd dat een landsdienaar overeenkomstig artikel 23, eerste en tweede lid, buiten functie is gesteld, wordt zijn salaris ingehouden, voorzover het bevoegde gezag zulks bepaalt. Indien geen schorsing of ontslag wegens plichtsverzuim volgt, heeft alsnog betaling van het ingehouden salaris plaats.

3. Gedurende de tijd dat een landsdienaar is geschorst, wordt zijn salaris ingehouden, voorzover het bevoegde gezag niet anders bepaalt. Nadat de schorsing is geëindigd, wordt het ingehouden salaris, indien en voorzover daarop krachtens deze landsverordening aanspraak bestaat, alsnog betaald.

4. Het salaris van een landsdienaar is, behalve bij het einde van het dienstverband, slechts voor een vierde gedeelte vatbaar voor verhaal van hetgeen daarop door het Land is voorgeschoten. Hetgeen om administratief-technische redenen aan salaris is vooruitbetaald, dan wel door enige oorzaak te veel betaald, wordt niet als een voorschot beschouwd.

5. Op het salaris van een landsdienaar kan worden gekort of ingehouden:

- a. hetgeen om administratief-technische redenen aan salaris is vooruitbetaald, dan wel door enige oorzaak te veel is betaald;
- b. hetgeen hij ingevolge de pensioenvoorschriften verschuldigd is;
- c. hetgeen hij overigens, uit hoofde van zijn dienstverband, aan het Land verschuldigd is;
- d. — in de bij landsbesluit te bepalen gevallen en binnen de daarbij te stellen grenzen — hetgeen hij uit hoofde van enige directe belasting aan het Land verschuldigd is;
- e. alimentatieschulden waarvan het bedrag bij rechterlijke gewijsde is vastgesteld.

Artikel 31

Spaarinhouding

1. In de bij landsbesluit te bepalen gevallen wordt op het salaris van landsdienaren, op wie de pensioenvoorschriften niet van toepassing zijn, telkens bij de uitbetaling een spaarbedrag ingehouden.

2. Het spaarbedrag is gelijk aan de pensioenbijdrage die de landsdienaar verschuldigd zou zijn, indien de pensioenvoorschriften op hem van toepassing waren.

3. Bij beëindiging van het dienstverband worden de ingehouden spaarbedragen, vermeerderd met een bij landsbesluit te bepalen rente—, aan de gewezen landsdienaar of diens erfgenamen uitbetaald; hetzij ineens, hetzij bij gedeelten in de vorm van een periodieke uitkering.

4. Indien de landsdienaar in het geval komt te verkeren, dat de pensioenvoorschriften op hem van toepassing zijn, worden de ingehouden spaarbedragen met de rente bestemd voor inkoop van diensttijd overeenkomstig die voorschriften. Is het bedrag met de rente hoger dan hetgeen voor die inkoop is verschuldigd, dan wordt het meerdere aan de landsdienaar uitbetaald.

Artikel 32

Emolumenten

1. Toekenning van emolumenten aan landsdienaren geschiedt uitsluitend overeenkomstig de daarvoor bij landsbesluit vast te stellen voorschriften.

2. Als emolumenten worden aangemerkt alle aan een landsdienaar als zodanig toekomende:

- a. voordelen in natura;
- b. vergoedingen van andere kosten dan die welke rechtstreeks uit de vervulling van een functie — met inbegrip van nevenfuncties — of een bijzondere dienstopdracht voortvloeien.

3. Een aan een landsdienaar toegekend emolument kan hem worden ontnomen in gevallen waarin verlagings van zijn salaris mogelijk is. In andere gevallen heeft de ambtenaar bij verlies van een emolument aanspraak op een billijke schadevergoeding, hetzij in de vorm van een bedrag ineens, hetzij in die van een persoonlijke toelage; zulks volgens regelen bij landsbesluit te stellen.

4. Op een ambtenaar aan wie buiten zijn schuld een emolument is ontnomen in een geval waarin hij geen aanspraak heeft op schadevergoeding krachtens het voorgaande lid, is artikel 25, tweede en derde lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 33

Vrije geneeskundige behandeling en verpleging

1. Bij landsbesluit worden voorschriften vastgesteld omtrent vrije geneeskundige behandeling en verpleging van landsdienaren, die daarvoor met het oog op hun standplaats of hun functie in aanmerking komen.

2. Bij landsbesluit kan een recht tot vrije geneeskundige behandeling en verpleging geheel of ten dele mede worden toegekend aan de gezinsleden van landsdienaren als bedoeld in het eerste lid.

3. Onder geneeskundige behandeling en verpleging zijn voor de toepassing van dit artikel heelkundige, verloskundige en tandheelkundige behandeling, alsmede het verstrekken van genees- en verbandmiddelen, begrepen, voorzover bij landsbesluit niet anders is bepaald.

Artikel 34

Vergoeding van onkosten

1. Een landsdienaar heeft volgens regelen bij landsbesluit te stellen, aanspraak op vergoeding van de uit de vervulling van zijn functie of een bijzondere dienstopdracht voortvloeiende reis- en verblijfkosten.

2. Een landsdienaar die verplicht is dienstkleding te dragen, heeft — voorzover hem die kleding niet van landswege wordt verstrekt — volgens regelen bij landsbesluit te stellen, en behoudens de daarbij te bepalen uitzonderingen, aanspraak op vergoeding van de kosten van aanschaffing daarvan.

3. Bij of krachtens landsbesluit kan worden voorzien in de vergoeding van andere kosten welke rechtstreeks uit de vervulling van een functie voortvloeien.

4. Voor de toepassing van dit artikel zijn nevenfuncties onder de functie van een landsdienaar begrepen.

Artikel 35

Ziekte of ongeval in verband met de dienst

1. Een landsdienaar heeft bij ziekte ongeval, ontstaan in verband met de dienst, aanspraak op:
 - a. vergoeding van de daaruit voortvloeiende schade aan hem toebehorende kleding of uitrusting toegebracht;
 - b. vrije geneeskundige behandeling en verpleging, volgens regelen bij landsbesluit te stellen.
2. Onder geneeskundige behandeling en verpleging zijn voor de toepassing van dit artikel heelkundige en tandheelkundige behandeling, alsmede het verstrekken van genees- en verbandmiddelen, begrepen.

T i t e l II

P l i c h t e n v a n l a n d s d i e n a r e n

Artikel 36

Algemene verplichtingen

1. Een landsdienaar is verplicht de aan zijn functie — met inbegrip van nevenfuncties — verbonden werkzaamheden naar beste weten en kunnen te verrichten, de bevoegdelijk aan hem gegeven opdrachten, welke op de dienst betrekking hebben, stipt en loyaal uit te voeren en zich ook overigens steeds zo te gedragen als een goed en getrouw landsdienaar betaamt.

2. Hij is voorts verplicht zich te gedragen overeenkomstig de voorschriften, bij of krachtens landsbesluit vastgesteld voor 's Lands dienst in het algemeen of voor het onderdeel waartoe hij behoort.

Artikel 37.

Verplichting tot afleggen van eed of belofte

Een landsdienaar is verplicht te voldoen aan hetgeen voor hem inzake het afleggen van een eed of belofte bij of krachtens

landsbesluit is bepaald; met dien verstande, dat godsdienstige en gewetensbezwaren tegen het afleggen van een eed worden geëerbiedigd.

Artikel 38

Verplichting tot geheimhouding

1. Een landsdienaar is verplicht tot geheimhouding van al hetgeen hem in de uitoefening van enige functie — met inbegrip van nevenfuncties — ter kennis is gekomen, voorzover die verplichting uit de aard der zaak volgt of hem uitdrukkelijk is opgelegd.

2. De in het voorgaande lid bedoelde verplichting bestaat niet:

- a. tegenover hen aan wie de landsdienaar ondergeschikt is;
- b. indien en voorzover de landsdienaar door of vanwege het bevoegde gezag van de verplichting is ontheven;
- c. tegenover de Raad voor Personele Aangelegenheden en organen met rechtspraak belast.

Artikel 39

Verplichting tot wonen in standplaats

Het bevoegde gezag kan een landsdienaar de verplichting opleggen tot het wonen in, of binnen een bepaalde afstand van, zijn standplaats.

Artikel 40

Verplichtingen ten aanzien van ambts- en dienstwoningen

1. Indien krachtens landsbesluit voor een landsdienaar een ambts- of dienstwoning is aangewezen en die woning in een behoorlijke staat van bewoonbaarheid verkeert, is hij op een daartoe strekkende vordering van of vanwege het bevoegde gezag verplicht deze te betrekken.

2. Voor het gebruik van een ambts- of dienstwoning is de landsdienaar een door het bevoegde gezag naar billijkheid

vast te stellen vergoeding aan het Land verschuldigd. Deze vergoeding, welke op niet meer dan tien procent van het salaris van de landsdienaar mag worden bepaald, kan telkens bij de uitbetaling van dat salaris door inhouding worden verrekend.

3. Bij overlijden van een landsdienaar gaan diens rechten op het gebruik, alsmede diens verplichtingen betreffende het onderhoud van een ambts- of dienstwoning voor de duur van de kalendermaand van zijn overlijden en de daarop volgende drie kalendermaanden op zijn achtergebleven gezinsleden over; met dien verstande dat over het tijdvak na het overlijden geen vergoeding voor het gebruik is verschuldigd.

4. De in het voorgaande lid genoemde termijn kan, indien het belang van de dienst zulks vordert, door of vanwege het bevoegde gezag worden bekort. In geval van zodanige bekorting, anders dan wegens onbehoorlijk gebruik of schending van de onderhoudsverplichtingen, ontvangen de achtergebleven gezinsleden een naar billijkheid te bepalen schadevergoeding.

5. Bij vrijwillige ontruiming, binnen de voor het voortgezette gebruik bepaalde termijn, eindigt het recht van de achtergebleven gezinsleden op het gebruik van de ambts- of dienstwoning. In dat geval kan aan hen een schadevergoeding worden toegekend.

6. Voorzover bij landsbesluit niet anders is bepaald, zijn de burgerrechtelijke regelen betreffende de verplichtingen van huurders en verhuurders van woningen ten aanzien van gebruik en onderhoud van overeenkomstige toepassing.

Artikel 41

Dienst- en werktijden

1. Een landsdienaar is verplicht de uit zijn functies voortvloeiende werkzaamheden gedurende de voor hem geldende, bij of krachtens landsbesluit vastgestelde, dienst- of werktijden te verrichten.

2. Bij de vaststelling van de dienst- en werktijden en bij de toepassing van de desbetreffende voorschriften wordt zo-

veel mogelijk gezorgd dat een landsdienaar op zondagen en op de voor hem geldende kerkelijke feestdagen de godsdienstoefeningen van zijn gezindte kan bijwonen.

3. Op zondagen, de Goede Vrijdag en algemene feestdagen worden van een landsdienaar geen werkzaamheden geëist, tenzij:

- a. de aard van het onderdeel waartoe hij behoort, geen onderbreking van de dienst op die dagen toelaat;
- b. bij wijze van uitzondering, in gevallen waarin het belang van de dienst zulks vordert.

4. Voor de toepassing van het derde lid worden onder algemene feestdagen verstaan: de Nieuwjaarsdag, de tweede Paasdag, de Hemelvaartsdag, de tweede Pinksterdag, de beide Kerstdagen, de dag waarop de verjaardag des Konings wordt gevierd, en iedere andere dag die door de Gouverneur als algemene feestdag is aangewezen.

5. Voor dienst op zondagen, de Goede Vrijdag en algemene feestdagen wordt volgens regelen bij of krachtens landsbesluit te stellen, vergoeding — zoveel mogelijk in de vorm van vrije dagen — gegeven.

Artikel 42

Geneeskundige contrôle

Een landsdienaar is verplicht zich aan geneeskundige contrôle te onderwerpen in de gevallen waarin zulks, met inachtneming van de daaromtrent bij landsbesluit vast te stellen voorschriften, door of vanwege het bevoegde gezag van hem wordt verlangd.

Artikel 43

Gebruik van landsgoederen

Het is aan de landsdienaren verboden van goederen welke aan het Land toebehoren en die voor de dienst zijn bestemd, een met die bestemming onverenigbaar gebruik te maken.

Artikel 44

Aannemen van beloningen

Het is aan de landsdienaren verboden voor bemoeiingen of werkzaamheden, welke verband houden met de dienst, beloningen van derden, in welke vorm en onder welke benaming ook, zonder toestemming van of vanwege het bevoegde gezag te bedingen of in ontvangst te nemen.

T i t e l III

V r i j s t e l l i n g v a n d i e n s t ,
v e r l o f e n n o n - a k t i v i t e i t

Artikel 45

Vrijstelling van dienst

1. Een landsdienaar heeft aanspraak op vrijstelling van dienst gedurende de tijd van verhindering wegens:
 - a. ziekte, ongeval, zwangerschap of bevalling;
 - b. een op hem rustende wettelijke verplichting;
 - c. uitoefening van het kiesrecht;
 - d. bijzondere persoonlijke of familieomstandigheden, zulks in de bij landsbesluit te bepalen gevallen en binnen de daarbij te stellen grenzen.
2. Vrijstelling van dienst kan, in gevallen waarin aanspraak daarop bestaat, stilzwijgend worden verleend. Artikel 5 is alsdan niet van toepassing.
3. Bij landsbesluit kan worden voorzien in een korting op het salaris over het tijdvak van vrijstelling van dienst wegens ziekte of ongeval, niet ontstaan in verband met de dienst. Deze korting kan over het eerste jaar daarvan voor ambtenaren niet op meer dan twintig procent van het salaris worden gesteld.
4. Vrijstelling van dienst wegens zwangerschap of bevaling kan ambtshalve worden verleend. Over het tijdvak hier-

van bestaat, voorzover het bevoegde gezag niet anders bepaalt, geen aanspraak op salaris.

Artikel 46

Verlof in het algemeen

1. Verlof in de zin van deze landsverordening wordt onderscheiden in:
 - a. vakantieverlof;
 - b. studieverlof;
 - c. ziekteverlof;
 - d. buitengewoon verlof;
 - e. verlof buiten bezwaar van den Lande.
2. Voor de duur van zijn verlof is een ambtenaar ontheven van de verplichting tot het verrichten van werkzaamheden en van die tot het wonen in of binnen een bepaalde afstand van zijn standplaats, dan wel in een ambts- of dienstwoning.

Artikel 47

Aanspraak op vakantieverlof

1. Ambtenaren in vaste dienst hebben aanspraak op vakantieverlof naar reden van dertig dienstdagen per kalenderjaar.
2. Ambtenaren in tijdelijke dienst hebben aanspraak op vacantieverlof naar reden van een bij landsbesluit te bepalen aantal dienstdagen per kalenderjaar. Dit aantal kan afhankelijk worden gesteld van de hoogte van het salaris. Het wordt niet bepaald op meer dan dertig of minder dan vijftien.
3. Aanspraak op vakantieverlof bestaat alleen over een reeds verstreken tijdvak van actieve dienst. Een ambtenaar heeft voor de eerste maal aanspraak op dit verlof zodra hij gedurende zes maanden zonder onderbreking in actieve dienst is geweest.

4. Aktieve dienst wordt, behalve door ontslag, onderbroken door en gedurende de tijdvakken van:

- a. vrijstelling van dienst wegens zwangerschap of bevalling;
- b. vrijstelling van dienst wegens ziekte of ongeval, niet ontstaan in verband met de dienst, zodra en voorzover deze vrijstelling meer dan een maand, hetzij achtereen, hetzij met onderbrekingen van minder dan een week heeft geduurd;
- c. studieverlof, ziekteverlof en verlof buiten bezwaar van den Lande;
- d. non-aktiviteit;
- e. buitenfunctiestelling gevolgd door schorsing of ontslag wegens plichtsverzuim;
- f. schorsing.

5. De aanspraak op vakantieverlof over enig kalenderjaar, of gedeelte daarvan, vervalt voor ambtenaren in vaste dienst bij het einde van het vijfde, en voor andere ambtenaren bij dat van het tweede jaar na dat kalenderjaar. Is het verlof vóór of op de vervaldatum aangevraagd, dan kan het daarna nog worden genoten.

Artikel 48

Verlenen van vakantieverlof

1. Vakantieverlof op verzoek wordt door of vanwege het bevoegde gezag verleend voor een tijdvak van niet meer dan zes maanden. Het kan mede worden verleend over het nog niet verstreken gedeelte van het lopende kalenderjaar.

2. Aan een verzoek om vakantieverlof wordt, voorzover het op een geldige aanspraak is gegrond, zo spoedig mogelijk voldaan. In gevallen waarin vakantieverlof wordt gevraagd van niet meer dan dertig dienstdagen, wordt dit binnen drie maanden, en in andere gevallen binnen een jaar, na de aanvraag verleend. Landsdienaren die met elkander gehuwd zijn, worden zoveel mogelijk in de gelegenheid gesteld hun vakantieverlof gelijktijdig op te nemen.

3. Het bevoegde gezag kan in het belang van de dienst ambtshalve vakantieverlof verlenen, zulks voor ambtenaren in vaste dienst tot een maximum van vijftien dienstdagen in elk kalenderjaar. Ambtshalve verleend vakantieverlof komt in mindering op de aanspraken over het kalenderjaar, of de jaren, waarin het wordt genoten.

4. Voorgescreven of gebruikelijke vakanties bij instellingen van onderwijs worden voor de daarbij werkzame ambtenaren beschouwd als tijdvakken van ambtshalve verleend vakantieverlof, zulks voor ambtenaren in vaste dienst tot een maximum van vijftien dienstdagen per kalenderjaar.

5. Met afwijking in zoverre van het tweede lid wordt aan een ambtenaar in vaste dienst, die werkzaam is bij een instelling van onderwijs, buiten de voor die instelling voorgescreven of gebruikelijke vakanties niet meer dan éénmaal in een tijdvak van vier kalenderjaren vakantieverlof verleend. Het bevoegde gezag kan hiervan in bijzondere gevallen afwijken. Dit gezag kan voorts bepalen dat een vakantieverlof als vorenbedoeld aansluitend bij een schoolvakantie wordt opgenomen.

Artikel 49

Verlofsbezoldiging

1. Een ambtenaar aan wie vakantieverlof is verleend, geniet over het tijdvak daarvan een verlofsbezoldiging, welke het netto-salaris vervangt.

2. Voor de toepassing van dit en het volgend artikel wordt onder het netto-salaris verstaan.

het totale bedrag in geld waarop de ambtenaar, indien hem geen vakantieverlof was verleend, uit hoofde van zijn dienstverband over het betrokken tijdvak aanspraak zou hebben gehad; zulks met aftrek van de over dat tijdvak in te houden bijdragen voor pensioen of spaarbedragen als bedoeld in artikel 31.

3. De verlofsbezoldiging is over de eerste vijftien dienstdagen waarop in een kalenderjaar vakantieverlof wordt genoten, gelijk aan het netto-salaris.

4. Geniet een ambtenaar in een kalenderjaar ambtshalve verleend vakantieverlof van meer dan vijftien dienstdagen, dan is de verlofsbezoldiging voor de duur van dat verlof gelijk aan het netto-salaris.

5. Voorzover het derde en vierde lid niet op de verlofsbezoldiging van toepassing zijn, is deze — behoudens het bepaalde in artikel 50 — gelijk aan de helft van het netto-salaris.

6. Zondagen, de Goede Vrijdag en algemene feestdagen, dan wel daarvoor in de plaats komende vrije dagen, tussen of onmiddellijk aansluitende bij de dienstdagen waarop vakantieverlof wordt genoten, worden voor de berekening van verlofsbezoldiging en salaris geacht tot het tijdvak van dat verlof te behoren. De verlofsbezoldiging over elk van de eerstgenoemde dagen is gelijk aan het gemiddelde over de dienstdagen. Het netto-salaris over een dienstdag wordt bij deze berekening gesteld op een dertigste deel van het netto-maandsalaris, dan wel — bij ambtenaren die op weekbezoldiging werkzaam zijn — op een zevende deel van het netto-weeksalaris.

7. De artikelen 28, derde lid, 29 en 30 — met uitzondering van het gestelde omtrent inhouding van het krachtens de pensioenvoorschriften verschuldigde — zijn van overeenkomstige toepassing op de verlofsbezoldiging.

Artikel 50

Compensatie voor ongebruikte aanspraken op vakantieverlof

1. Een ambtenaar kan geheel of ten dele afstand doen van een bestaande aanspraak op vakantieverlof over een kalenderjaar, voorzover deze aanspraak vijftien dienstdagen te boven gaat.

2. Indien een ambtenaar overeenkomstig het eerste lid voor een of meer dienstdagen afstand van een bestaande aanspraak op vakantieverlof heeft gedaan, wordt hem als vergoeding bij de eerstvolgende gelegenheid over een gelijk aantal dienstdagen een verhoogde verlofsbezoldiging toegekend. De

verhoging is voor elk van die dagen gelijk aan de helft van zijn per dag berekende netto-salaris.

3. De in het tweede lid bedoelde verhoging wordt uitsluitend toegepast op dagen waarover de verlofsbezoldiging niet reeds, ingevolge artikel 49, derde of vierde lid, gelijk is aan het netto-salaris.

4. Voor de toepassing van het tweede en derde lid wordt met afstand van bestaande aanspraken op vakantieverlof gelijkgesteld het vervallen van zodanige aanspraken ingevolge artikel 47, vijfde lid, binnen een tijdvak van zes jaar vóór de dag van indiening van een verzoek om vakantieverlof.

5. Een ambtenaar kan een reeds gedane afstand van aanspraak op vakantieverlof herroepen, mits hij het bedrag van de als vergoeding voor die afstand inmiddels genoten verhoging van verlofsbezoldiging in 's Lands kas terugstort.

Artikel 51

Tegemoetkoming in reiskosten

1. Een ambtenaar in vaste dienst heeft telkens binnen een tijdvak van vier kalenderjaren éénmaal aanspraak op een tegemoetkoming in reiskosten tijdens vakantieverlof, overeenkomstig de navolgende leden van dit artikel.

2. De tegemoetkoming wordt uitsluitend gegeven voor reiskosten van de ambtenaar zelf, diens niet van tafel en bed gescheiden echtgenote en de tot zijn gezin behorende minderjarigen over wie hij of zijn echtgenote de ouderlijke macht of de voogdij uitoefent.

3. De tegemoetkoming betreft alleen de kosten van één reis van de woonplaats van de ambtenaar naar een plaats in of buiten Suriname, en terug. Bij landsbesluit kunnen beperkingen worden gesteld ten aanzien van de keuze van het vervoermiddel en de klasse waarin wordt gereisd.

4. Het bedrag van de tegemoetkoming blijft beperkt tot dat van de werkelijk gemaakte reiskosten en is voorts ten hoogste gelijk aan het gezamenlijke bedrag van:

- a. de verlofsbezoldiging, voorzover toegekend krachtens artikel 49, vijfde lid;
 - b. de verhoging van de verlofsbezoldiging ingevolge artikel 50; een en ander voorzover betrekking hebbende op het vakantieverlof in het tijdvak waarvan de reis wordt gemaakt.
5. Artikel 50, vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing op het gedeelte van de tegemoetkoming in reiskosten, toegekend wegens verhoging der verlofsbezoldiging ingevolge dat artikel.

Artikel 52

Vakantieverlof van arbeidscontractanten

Voor de toepassing van de bepalingen omtrent vakantieverlof wordt een arbeidscontractant gelijk gesteld met een ambtenaar in tijdelijke dienst, voorzover in de met hem gesloten arbeidsovereenkomst geen andere regeling is getroffen, waarbij de arbeidscontractant nimmer minder vacantieverlof zal worden verleend dan waartoe werknemers als bedoeld in art. 1613a van het Surinaams Burgerlijk Wetboek zijn gerechtigd.

Artikel 53

Nadere voorschriften omtrent vakantieverlof

1. Bij landsbesluit worden nadere voorschriften omtrent vakantieverlof vastgesteld. Daarbij kan voor bijzondere gevallen ten gunste van de ambtenaar worden afgeweken van het bepaalde in de artikelen 47-51.
2. Het krachtens het eerste lid vast te stellen landsbesluit voorziet in een regeling omtrent:
 - a. de termijn welke na studieverlof, ziekteverlof of verlof buiten bezwaar van den Lande in acht moet worden genomen, alvorens vakantieverlof van meer dan dertig dienstdagen kan worden verleend;
 - b. de afronding van breuken bij de berekening van aanspraken op vakantieverlof en verlofsbezoldiging;
 - c. tijd, plaats en wijze van betaling van verlofsbezoldiging;

- d. het verstrekken en terugbetalen van voorschotten op de verlofsbezoldiging en de tegemoetkoming in reiskosten;
 - e. waarborgen voor het gebruik van een tegemoetkoming in reiskosten overeenkomstig de bestemming;
 - f. een beperking van het totaal der tegemoetkomingen in reiskosten voor ambtenaren in vaste dienst die met elkander gehuwd zijn;
 - g. verplichtingen voor ambtenaren die hun vakantieverlof geheel of ten dele buiten Suriname doorbrengen;
 - h. de mogelijkheid van onderbreking van vakantieverlof.
3. In het krachtens het eerste lid vast te stellen landsbesluit worden de gevolgen van onderbreking van vakantieverlof zodanig geregeld, dat de ambtenaar geen nadeel ondervindt van een onvrijwillige onderbreking.

Artikel 54

Studieverlof

1. Aan een landsdienaar kan, in de bij landsbesluit te bepalen gevallen en overeenkomstig de daarbij te stellen regelen, op diens verzoek studieverlof worden verleend.
2. Het krachtens het eerste lid vast te stellen landsbesluit kan voorzien in een korting op het salaris voor de duur van het studieverlof, alsmede in een vergoeding van, of tegemoetkoming in, reis- en uitrustingskosten.
3. In het krachtens het eerste lid vast te stellen landsbesluit wordt bepaald in hoeverre het salaris, dat de landsdienaar over het tijdvak van het studieverlof heeft ontvangen, zal moeten worden terugbetaald, indien binnen een bij dat landsbesluit te bepalen termijn zijn dienstverband eindigt.

Artikel 55

Ziekteverlof

1. Indien zulks blijkt de uitslag van een geneeskundig onderzoek wenselijk moet worden geacht, kan aan een landsdienaar op diens verzoek voor een door het bevoegde gezag te bepalen termijn ziekteverlof worden verleend:

- a. tot volledig herstel van gezondheid in gevallen waarin hij niet door zijn ziekte volstrekt verhinderd is zijn werkzaamheden te verrichten, of
 - b. voor het ondergaan van een geneeskundige of heelkundige behandeling of verpleging buiten Suriname.
2. Aan een ziekteverlof kunnen voorwaarden worden verbonden omtrent de behandeling of verpleging waaraan de ambtenaar zich tijdens dat verlof heeft te onderwerpen. Bij niet-nakoming van die voorwaarden kan het verlof worden ingetrokken.
3. Bij landsbesluit kan worden voorzien in een korting op het salaris en in het onthouden van periodieke verhogingen voor de duur van het ziekteverlof.

Artikel 56

Buitengewoon verlof

In daartoe leidende gevallen kan aan een landsdienaar bij wijze van beloning buitengewoon verlof met behoud van salaris worden verleend.

Artikel 57

Verlof buiten bezwaar van den Lande

1. Om dringende redenen kan aan een ambtenaar, voor zover de dienst dit toelaat, op diens verzoek verlof buiten bezwaar van den Lande worden verleend.
2. Over het tijdvak van het verlof geniet de ambtenaar geen salaris of emolumenten. Bij de berekening van de salarisanciënniteit, met het oog op periodieke verhogingen, wordt dit tijdvak niet medegeteld.

Artikel 58

Non-aktiviteit van rechtswege

1. Een ambtenaar is van rechtswege op non-aktiviteit, zodra hij het ambt van Minister bekleedt.
2. Voor de duur van zijn non-aktiviteit is de ambtenaar ontheven van de op hem als zodanig rustende verplichtingen en heeft hij geen aanspraak op salaris of emolumenten in de zin van deze landsverordening.

3. Op het tijdstip met ingang waarvan hij als Minister wordt ontslagen, keert de ambtenaar van rechtswege in actieve dienst terug. Van dat tijdstip af geniet hij ten minste het salaris waarop hij aanspraak zou hebben gehad, indien hij zonder onderbreking in actieve dienst was gebleven.

4. Het derde lid is niet van toepassing in gevallen waarin, met ingang van hetzelfde of een eerder tijdstip, aan de ambtenaar als zodanig overeenkomstig deze landsverordening ontslag is verleend.

5. Bij de berekening van de in artikel 47, vijfde lid, gestelde maxima en van het in artikel 50, vierde lid, vermelde tijdvak wordt de duur van de non-aktiviteit niet medegeteld.

6. Met afwijking in zoverre van artikel 47, derde en vierde lid, wordt na terugkeer in actieve dienst de duur van de non-aktiviteit medegeteld bij het vaststellen van aanspraken op vakantieverlof. Op de aanspraken van de ambtenaar over die periode worden vakanties, welke hij als Minister heeft genoten, in mindering gebracht. Het in artikel 48, eerste lid, eerste volzin, gestelde maximum wordt, voor wat betreft het eerste vakantieverlof na terugkeer in actieve dienst, verhoogd met het aantal vakantiedagen waarop de ambtenaar over het tijdvak van zijn non-aktiviteit nog aanspraak heeft.

7. De eerste vijf leden van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing op ambtenaren die ingevolge een op hen rustende wettelijke verplichting in militaire dienst zijn getreden;

zulks met dien verstande, dat bij landsbesluit kan worden voorzien in de mogelijkheid van doorbetaling van het salaris of van een deel daarvan.

Artikel 59

Non-aktiviteit krachtens toestemming

1. Een ambtenaar die met toestemming van het bevoegde gezag een tijdelijke betrekking aanvaardt bij een volkenrechtelijke organisatie, het Koninkrijk of een ander rijksdeel dan Suriname, kan door dat gezag op non-aktiviteit worden gesteld.

2. De non-aktiviteit vangt aan op de dag waarop de ambtenaar in dienst treedt van de organisatie, het Koninkrijk of het rijksdeel.

3. De leden 2-5 van artikel 58 zijn van overeenkomstige toepassing; zulks met dien verstande, dat bij landsbesluit kan worden voorzien in de mogelijkheid van doorbetaling van een deel van het salaris.

VIERDE HOOFDSTUK

BIJZONDERE BELONINGEN EN TUCHTSTRAFFEN

Artikel 60

Beoordelingslijsten (conduitestaten)

1. De aan een landsdienaar toegekende bijzondere beloningen en opgelegde tuchtstraffen worden aangetekend op een beoordelingslijst (conduitestaat). Overeenkomstig de bij landsbesluit te stellen regels kunnen daarop ook andere gegevens, betreffende de personen en de prestaties van de landsdienaar, worden aangetekend.

2. De aantekening van een opgelegde tuchtstraf kan in de bij landsbesluit te bepalen gevallen worden doorgehaald.

Artikel 61

Bijzondere beloningen

1. Ambtenaren kunnen wegens bijzondere dienstijver of buitengewone dienstprestaties worden beloond met:

- a. een betuiging van tevredenheid;
- b. een openbare loffelijke vermelding;
- c. buitengewoon verlof voor een van geval tot geval te bepalen termijn;
- d. een gratifikatie;
- e. toekenning van een of meer extra periodieke verhogingen;
- f. bijzondere bevordering.

2. De in het eerste lid onder *a-d* genoemde bijzondere beloningen kunnen in de bij landsbesluit te bepalen gevallen ook bij ambtsjubilea worden toegekend.

3. Bij bijzondere bevordering kan, voor wat betreft de aan de ambtenaar toe te kennen rang, op voordracht of met machtiging van de Raad van Ministers worden afgeweken van de krachtens artikel 7 vastgestelde formatie van het betrokken onderdeel van 's Lands dienst.

4. De voorgaande leden van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing op arbeidscontractanten; zulks met dien verstande, dat aan hen in plaats van de in het eerste lid onder *d* en *e* vermelde bijzondere beloningen een verhoging van salaris kan worden toegekend.

5. Met afwijking van een formatie wordt gelijkgesteld de salariëring van een arbeidscontractant boven het maximum dat, volgens die formatie, aan een ambtenaar kan worden toegekend.

Artikel 62

Opsomming van tuchtstraffen

1. Aan een ambtenaar die zich aan plichtsverzuim heeft schuldig gemaakt, kan een der navolgende tuchtstraffen worden opgelegd:

- a. betuiging van ontevredenheid;
- b. berisping;
- c. strafdienst, bestaande uit de verplichting tot het verrichten van extra dienst op ten hoogste vijftien dagen, gedurende twee achtereenvolgende uren per dag;
- d. vermindering van vakantie, bestaande uit verlies van ten hoogste de helft van de aanspraak op vakantieverlof over een kalenderjaar;
- e. boete, bestaande uit de verplichting tot het betalen van een bedrag ten hoogste gelijk aan de maandbezoldiging, dan wel aan het viervoud van de weekbezoldiging;
- f. stilstand van bezoldiging bestaande uit verlies van de aanspraak op bevordering krachtens artikel 24, vierde lid, en van die op periodieke verhogingen, voor een tijdvak van ten hoogste drie jaar;
- g. vermindering van salaris-anciënniteit, bestaande uit verlies van een of meer toegekende periodieke verhogingen;

- h. schorsing, voor een tijdvak van ten hoogste drie maanden;
 - i. degradatie, bestaande uit verlaging van rang;
 - j. ontslag.
2. Een landsdienaar wordt mede geacht zich aan plichtsverzuim te hebben schuldig gemaakt, indien hij:
- a. hetzij vóór de aanvang van zijn dienstverband bedrog heeft gepleegd, teneinde het bevoegde gezag tot indienstneming of tot het vaststellen van bepaalde arbeidsvoorwaarden te bewegen;
 - b. hetzij in de loop van zijn dienstverband bij rechterlijk gewijsde is veroordeeld tot vrijheidsstraf terzake van een buiten verband met de dienst opzettelijk begaan misdrijf.
3. Een betuiging van ontevredenheid is geheim. Aan de oplegging van een andere tuchtstraf mag, indien en voorzover het bevoegde gezag zulks in het belang van de dienst nodig acht, bekendheid worden gegeven.
4. Bij het opleggen van de tuchtstraf van stilstand van bezoldiging kan worden bepaald, dat de ambtenaar na afloop van de straftijd de bezoldiging zal genieten, die hij zonder deze tuchtstraf zou hebben genoten.
5. Bij het opleggen van de tuchtstraf van degradatie kan worden bepaald, dat de ambtenaar na afloop van een daarbij vastgestelde termijn voor wat betreft zijn rang en bezoldiging in de positie zal verkeren, waarin hij zonder deze tuchtstraf zou hebben verkeerd.
6. Aan een arbeidscontractant, die zich aan plichtsverzuim heeft schuldig gemaakt, kunnen dezelfde tuchtstraffen worden opgelegd als aan een ambtenaar; zulks met dien verstande, dat degradatie wordt vervangen door verlaging van salaris.

Artikel 63

Combinatie van tuchtstraffen

1. Boete kan tezamen met strafdienst of met vermindering van vakantie worden opgelegd.

2. Degradatie kan tezamen met stilstand van bezoldiging worden opgelegd.
3. Indien bij de oplegging van een tuchtstraf is bepaald dat deze onder zekere voorwaarden niet ten uitvoer zal worden gelegd, kan daarnaast een andere tuchtstraf worden opgelegd.
4. In andere dan de in de voorgaande leden van dit artikel genoemde gevallen kan terzake van hetzelfde feit niet meer dan één tuchtstraf worden opgelegd.

Artikel 64

Oplegging van tuchtstraffen

1. Het bevoegde gezag kan de oplegging van de in artikel 62, eerste lid, onder a, b en c genoemde tuchtstraffen aan andere organen overlaten.
2. Een tuchtstraf wordt niet opgelegd alvorens de betrokken landsdienaar in de gelegenheid is gesteld zich terzake mondeling of schriftelijk te verantwoorden.
3. In geval van samenloop van een strafrechtelijk en een tuchtrechtelijk onderzoek wordt geen tuchtstraf opgelegd, alvorens de procureur-generaal in de gelegenheid is gesteld terzake advies uit te brengen.
4. Bij het opleggen van een tuchtstraf wordt rekening gehouden met:
 - a. de ernst van het plichtsverzuim waaraan de landsdienaar zich schuldig heeft gemaakt;
 - b. de gevolgen van het plichtsverzuim;
 - c. de omstandigheden waaronder het tuchtrechtelijk te straffen feit is begaan;
 - d. het algemeen gedrag, de ijver en de prestaties van de landsdienaar, alsmede met diens persoonlijke en huishoudelijke omstandigheden.
5. Een besluit tot oplegging van een tuchtstraf wordt met redenen omkleed en door middel van een afschrift ter kennis van de gestrafte landsdienaar gebracht.

Artikel 65

Tenuitvoerlegging van tuchtstraffen

1. Tenuitvoerlegging van de tuchtstraf van boete geschiedt door middel van inhouding op het salaris. Telkens kan niet meer dan een tiende deel van het salaris voor verhaal van een boete worden ingehouden.
2. Bij het opleggen van andere tuchtstraf dan een betuiging van ontevredenheid of een berisping, kan worden bepaald dat tenuitvoerlegging achterwege zal blijven, indien de gestrafte gedurende een proeftijd de hem gestelde voorwaarden nakomt.
3. De in het tweede lid bedoelde voorwaarden mogen de Godsdienstige en staatkundige vrijheid van de gestrafte niet beperken; behoudens diens verplichting tot loyaliteit jegens het gestelde gezag. Als algemene voorwaarde geldt steeds, dat de gestrafte zich niet zal schuldig maken aan enig plichtsverzuim van dezelfde aard als dat waarvoor de tuchtstraf is opgelegd, noch aan ernstig plichtsverzuim van andere aard.
4. De in het tweede lid bedoelde proeftijd wordt gesteld op ten hoogste drie jaar.

Artikel 66

Herziening van tuchtstraffen

1. Een tuchtstraf, opgelegd door een orgaan als bedoeld in artikel 64, eerste lid, kan door het bevoegde gezag ambtshalve worden verzwaaard, tenzij inmiddels omtrent die tuchtstraf door hoger gezag of door het Hof van Justitie, overeenkomstig de bepalingen van het zesde hoofdstuk, is beslist, dan wel een zodanige beslissing hangende is.
2. Een besluit, waarbij een tuchtstraf wordt opgelegd waartegen geen rechtsmiddelen meer openstaat, kan ambtshalve of op verzoek van de gestrafte op de gronden, genoemd in artikel 318 van het Surinaams Wetboek van Strafvordering, door de Gouverneur ten gunste van de gestrafte worden herzien.

VIJFDE HOOFDSTUK

SCHORSING EN BEEINDIGING VAN HET
DIENSTVERBAND

Titel I

Schorsing

Artikel 67

Gevallen van schorsing

1. Een landsdienaar is van rechtswege geschorst, zodra een rechtelijk bevel tot lijfswang wegens schulden, dan wel tot vrijheidsbeneming, wegens verdenking van misdrijf of onherroepelijke veroordeling terzake van een strafbaar feit, tegen hem van kracht is.
2. Het bevoegde gezag kan — onverminderd de mogelijkheid van schorsing als tuchtstraf — een landsdienaar schorsen, indien en zodra:
 - a. een strafrechtelijk onderzoek wegens verdenking van een opzettelijk begaan misdrijf, dan wel van een in verband met de dienst begaan misdrijf, tegen hem is ingesteld;
 - b. termen aanwezig zijn voor het in overweging nemen van ontslag wegens plichtsverzuim, ongeschiktheid of onvoldoende waarborgen voor betrouwbaarheid.
3. Een besluit tot schorsing wordt met redenen omkleed en door middel van een afschrift ter kennis van de landsdienaar gebracht.

Artikel 68

Gevolgen van schorsing

1. Een geschorste landsdienaar is onbevoegd tot het verrichten van ambtshandelingen.
2. Indien en voorzover het bevoegde gezag zulks overeenkomstig bij landsbesluit te stellen regels bepaalt, heeft de

landsdienaar geen aanspraak op salaris over het tijdvak van schorsing.

3. Indien een landsdienaar is geschorst op grond van een rechterlijk bevel tot vrijheidsbeneming wegens verdenking van misdrijf, dan wel in verband met een strafrechtelijk onderzoek als bedoeld in artikel 67, tweede lid onder *a*, heeft hij alsnog aanspraak op zijn volle salaris over het tijdvak van de schorsing, zodra de strafzaak onherroepelijk eindigt zonder zijn veroordeling, tenzij bij de behandeling van die zaak is komen vast te staan dat hij zich aan ernstig plichtsverzuim heeft schuldig gemaakt.

4. Indien niet binnen drie maanden na het tijdstip van ingang van een schorsing ingevolge artikel 67, tweede lid aanhef en onder *b*, aan de landsdienaar ontslag wegens plichtsverzuim, ongeschiktheid of onvoldoende waarborgen voor betrouwbaarheid wordt verleend, heeft hij alsnog aanspraak op zijn volle salaris over het tijdvak van de schorsing. Bij ontslag wegens ongeschiktheid of onvoldoende waarborgen voor betrouwbaarheid heeft hij aanspraak op ten minste twee derde deel van dat salaris.

5. Voor de toepassing van de voorgaande leden van dit artikel wordt onder het tijdvak van schorsing begrepen dat van een onmiddellijk voorafgegane buitenfunctiestelling.

Artikel 69

Einde van schorsing

1. Een schorsing ingevolge artikel 67, eerste lid, eindigt met ingang van de dag waarop de landsdienaar rechtens in vrijheid wordt gesteld.

2. Behoudens het bepaalde in de navolgende leden van dit artikel eindigt een krachtens artikel 67, tweede lid, bevolen schorsing op het door of vanwege het bevoegde gezag vastgestelde tijdstip.

3. Een krachtens artikel 67, tweede lid, aanhef en onder *a*, bevolen schorsing eindigt uiterlijk met ingang van de dag waarop:

- a.* de schorsing drie maanden heeft geduurd, tenzij inmiddels een strafvervolgning tegen de landsdienaar is aangevangen;

b. de schorsing een jaar heeft geduurd, tenzij de landsdienaar inmiddels als beklaagde ter terechtzitting is gedagvaard;

c. het tegen de landsdienaar ingestelde strafrechtelijke onderzoek zonder diens veroordeling is geëindigd;

d. een maand is verstreken sedert de dag waarop het vonnis tot veroordeling van de landsdienaar in kracht van gewijsde is gegaan.

4. Voor de toepassing van het derde lid wordt het tijdvak van een schorsing ingevolge artikel 67, eerste lid, geacht begrepen te zijn in dat van een daarop gevolgde, in verband met dezelfde strafzaak bevolen, schorsing krachtens het tweede lid, aanhef en onder *a*, van dat artikel.

5. Een krachtens artikel 67, tweede lid, aanhef en onder *b*, bevolen schorsing eindigt uiterlijk zodra drie maanden zijn verstreken sedert het tijdstip waarop zij is ingegaan.

6. Het tijdvak van een schorsing krachtens artikel 67 komt in mindering op dat van een daarop volgende, als tuchtstraf opgelegde, schorsing in verband met dezelfde zaak.

T i t e l I I

O n t s l a g

Artikel 70

Gronden voor ontslag

1. Aan een ambtenaar wordt ontslag verleend:

a. op diens verzoek;

b. wegens het bereiken van een bij landsbesluit te bepalen leeftijdsgrens.

2. Aan een ambtenaar kan, behalve wegens plichtsverzuim, voorts ontslag worden verleend:

a. indien krachtens rechterlijk gewijsde lijfswang wegens schulden op hem is toegepast;

b. indien hij bij rechterlijk gewijsde onder curatele is gesteld;

- c. wegens onvoldoende waarborgen voor betrouwbaarheid;
 - d. wegens onbekwaamheid of ongeschiktheid;
 - e. wegens aan hem te wijten onmogelijkheid van samenwerking;
 - f. indien hij blijkens de resultaten van een geneeskundig onderzoek door ziekte of invaliditeit buiten staat is geraakt zijn functie verder naar behoren te vervullen;
 - g. wegens verlies van een wettelijk vereiste voor de vervulling van de functie waarin hij is benoemd, tenzij dit vereiste is vastgesteld bij een na zijn benoeming in werking getreden regeling;
 - h. wegens het aangaan van een huwelijk, indien daardoor een graad van zwagerschap ontstaat, welke krachtens enige landsverordening een benoeming in zijn functie zou uitsluiten;
 - i. wegens opheffing van zijn functie;
 - j. wegens een zodanige wijziging van de formatie van het onderdeel van 's Lands dienst waartoe hij behoort, dat ontslag van een of meer ambtenaren onvermijdelijk is en hij daarvoor, gelet op de bij landsbesluit vastgestelde rangorde, in aanmerking komt.
3. Bij landsbesluit kan worden voorzien in de mogelijkheid van ontslag van een vrouwelijke ambtenaar wegens het aangaan van een huwelijk.
4. Ontslag wegens onvoldoende waarborgen voor betrouwbaarheid kan aan een ambtenaar worden verleend, indien hij:
- a. hetzij lid is van een vereniging, ten aanzien waarvan bij landsbesluit is verklaard, dat het lidmaatschap, gelet op de doeleinden welke die vereniging nastreeft en de middelen die zij aanwendt, de behoorlijke vervulling van de ambtelijke plichten in gevaar kan brengen of schaden;
 - b. hetzij op enige wijze medewerking of steun verleent aan een vereniging als onder *a* bedoeld, of aan een van haar uitgaande aktie;

- c. hetzij door andere gedragingen blijk heeft gegeven van een zodanige gezindheid, dat hij redelijkerwijs niet geacht kan worden voldoende waarborgen voor een getrouwe plichtsbetrachting te bieden.
5. Van de in het tweede lid onder g-j vermelde gronden voor ontslag wordt geen gebruik gemaakt, indien de ambtenaar tegen zijn wil in de functie is benoemd, dan wel bij het onderdeel is geplaatst, en daarin of daarbij minder dan drie jaar werkzaam is geweest.

6. De voorgaande leden van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing op het ontslag van een arbeidscontractant, voorzover in de met hem gesloten arbeidsovereenkomst niet anders is bepaald, en onverminderd de burgerrechtelijke mogelijkheden van beëindiging van het dienstverband.

Artikel 71

Verlenen van ontslag

1. Ontslag, anders dan wegens plichtsverzuim, wordt eervol verleend.
2. Een besluit tot ontslag wordt met redenen omkleed en door middel van een afschrift ter kennis van de landsdienaar gebracht.
3. Indien de ontslagene dit wenst, wordt hem, behalve het afschrift, een uittreksel uit het besluit verstrekt, waarin de overwegingen en de grond voor het ontslag niet zijn vermeld.

Artikel 72

Datum van ingang van ontslag

1. Ontslag op eigen verzoek wordt verleend met ingang van de eerste dag van de tweede kalendermaand na die waarin het verzoek is ingekomen, tenzij het bevoegde gezag met een vroegere datum instemt of de landsdienaar een latere datum verlangt.

2. Ontslag wegens het bereiken van de leeftijdsgrens wordt verleend met ingang van de eerste dag van de kalendermaand volgende op die waarin deze grens is bereikt; met dien verstande dat het ontslag niet kan terugwerken.

3. Ontslag op een der gronden vermeld in artikel 70, tweede lid onder *a-c*, wordt verleend met ingang van de dag volgende op die waarop het besluit overeenkomstig artikel 3 ter kennis van de landsdienaar is gebracht, tenzij daarin een later tijdstip is bepaald.

4. Ontslag op een der gronden vermeld in artikel 70, tweede lid onder *d-j*, wordt verleend met ingang van de eerste dag van de tweede kalendermaand na die waarin het besluit overeenkomstig artikel 5 ter kennis van de landsdienaar is gebracht, tenzij daarin een later tijdstip is bepaald.

5. Ontslag wegens plichtsverzuim wordt verleend met ingang van de dag volgende op die waarop het ontslag overeenkomstig artikel 5 ter kennis van de landsdienaar is gebracht. Is de landsdienaar buiten functie gesteld of geschorst, dan kan aan het ontslag terugwerkende kracht worden gegeven tot het tijdstip waarop de buitenfunctiestelling of schorsing is ingegaan. Indien de schorsing onmiddellijk is voorafgegaan door een buitenfunctiestelling, kan de termijn van terugwerkende kracht worden verlengd met het tijdvak van die buitenfunctiestelling.

T i t e l I I I

O v e r l i j d e n e n v e r s t r i j k e n v a n t e r m i j n

Artikel 73

Overlijden

Indien het dienstverband eindigt door het overlijden van de landsdienaar, heeft in de bij landsbesluit te bepalen gevallen gedurende een daarbij te stellen termijn doorbetaling van het salaris aan de nagelaten betrekkingen plaats.

Artikel 74

Verstrijken van termijn

1. Behoudens het bepaalde in de artikelen 14, derde lid, en 19, tweede lid, eindigt het dienstverband van een ambtenaar in tijdelijke dienst door het verstrijken van de termijn waarvoor hij in zodanige dienst is aangesteld.

2. Het dienstverband van een arbeidscontractant eindigt — behoudens het bepaalde in artikel 19, derde lid, en onverminderd de mogelijkheid van opzegging volgens burgerlijk recht — door het verstrijken van de termijn waarvoor de met hem gesloten arbeidsovereenkomst is aangegaan.

T i t e l I V

W a c h t g e l d

Artikel 75

Toekenning van wachtgeld

1. Bij ontslag van een ambtenaar in vaste dienst, op een der gronden vermeld in artikel 70, tweede lid onder *c-e* en *g-j*, wordt hem met gelijktijdige ingang wachtgeld toegekend.

2. Het wachtgeld bedraagt over de eerste drie maanden honderd procent, over de volgende zes maanden vijf en tachtig procent en daarna zeventig procent van het laatstelijk genoten salaris.

3. Zodra en zolang de rechthebbende inkomsten uit arbeid — dan wel in de vorm van wachtgeld of pensioen uit hoofde van een ander ontslag, hetzij van landswege, hetzij van derden — geniet, worden de in het tweede lid vermelde percentages uitsluitend berekend over het voor hem nadelige verschil tussen het laatstelijk genoten salaris en die inkomsten.

4. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder het laatstelijk genoten salaris verstaan:

het salaris dat de rechthebbende zou hebben genoten, indien hij met behoud van zijn laatste rang, doch met blijvende stilstand van periodieke verhogingen, in 's Lands dienst was gebleven. Toelagen als bedoeld in artikel 27, tweede lid, voorzover niet toegekend wegens een verlaging van rang, zijn hierbij niet onder het salaris begrepen.

Artikel 76

Duur van wachtgeld

1. Wachtgeld wordt — behoudens het bepaalde in de navolgende leden van dit artikel — genoten gedurende een tijdvak gelijk aan:

- a. een vierde deel van de totale vervulde diensttijd, doch voor niet meer dan drie jaar, indien aan de rechthebbende ontslag is verleend op een der gronden vermeld in artikel 70, tweede lid onder c en d;
- b. een derde deel van de totale vervulde diensttijd, indien aan de rechthebbende ontslag is verleend op een der gronden vermeld in artikel 70, tweede lid onder g-j;
- c. de totale vervulde diensttijd, indien aan de rechthebbende ontslag is verleend op de in artikel 70, tweede lid onder e, vermelde grond.

2. Voor de berekening van het tijdvak waarover aanspraak op wachtgeld bestaat, worden de tijd welke reeds met wachtgeld is vergolden, en tijdvakken gedurende welke de betrokkene geschorst is geweest of verlof buiten bezwaar van de Lande heeft genoten, niet medegerekend.

3. De aanspraak op wachtgeld eindigt met ingang van de dag waarop de betrokkene:

- a. aanspraak heeft op pensioen van landwege op grond van zijn leeftijd;

- b. zonder redelijke grond weigert of nalaat gebruik te maken van een voor hem geschikte gelegenheid om inkomsten uit arbeid te verwerven;
- c. door omstandigheden welke aan hem zelf zijn te wijten, zijn inkomsten uit arbeid verliest;
- d. zich schuldig maakt aan feiten, of verkeert in omstandigheden, welke, indien hij nog ambtenaar was, aanleiding tot ontslag zonder toekenning van wachtgeld zouden hebben gegeven;
- e. zich, zonder toestemming van het gezag dat hem ontslag heeft verleend, rechtens of feitelijk buiten Suriname vestigt.

Artikel 77

Betaling van wachtgeld

1. Wachtgeld wordt telkens uitbetaald op de dag waarop de rechthebbende zijn salaris zou hebben ontvangen, wanneer hij ambtenaar was gebleven.

2. De artikelen 28, derde lid, 29 en 30 zijn van overeenkomstige toepassing op wachtgeld.

Artikel 78

Aanvullende voorschriften omtrent wachtgeld

Bij landsbesluit worden nadere voorschriften omtrent wachtgeld vastgesteld. Daarbij kan voor bijzondere gevallen ten gunste van de ontslagen ambtenaar worden afgeweken van het bepaalde in de artikelen 75, eerste lid, en 76, eerste lid.

ZESDE HOOFDSTUK

RECHTSMIDDELEN

Artikel 79

Beklag binnen de administratie

1. Een besluit, rakende de toepassing van deze landsverordening, is binnen een maand vatbaar voor schriftelijk beklag

bij hoger gezag dan het orgaan dat het besluit heeft genomen, behoudens ingeval overeenkomstig artikel 80, eerste lid, een vordering is ingesteld. Dit beklag heeft geen schorsende kracht.

2. Een orgaan wordt mede geacht een besluit te hebben genomen:

- a. indien het heeft nagelaten binnen de daarvoor gestelde termijn — of, zo een tijdsbepaling ontbreekt, binnen drie maanden — een verplichte handeling te verrichten;
- b. indien het niet binnen zes maanden uitdrukkelijk heeft beslist op een ingediend verzoek.

3. Het beklag kan worden gedaan door degene ten aanzien van wie het besluit is genomen, diens wettelijke vertegenwoordiger of diens nagelaten betrekkingen.

4. De klager heeft recht op een beslissing binnen drie maanden, tenzij het klaagschrift in ongepaste termen is vervat of, zonder aanvoering van nieuwe feiten, strekt tot herhaling van een reeds eerder gedaan beklag.

5. Het hogere gezag kan, indien het na onderzoek termen daarvoor aanwezig acht, het besluit waarover beklag is gedaan, ten gunste van de betrokkene wijzigen, vervangen of — al dan niet met terugwerkende kracht — buiten werking stellen.

Artikel 80

Bevoegdheid van de burgerlijke rechter in ambtenarenzaken

1. Het Hof van Justitie oordeelt in eerste en hoogste aanleg over vorderingen:

- a. tot gehele of gedeeltelijke nietigverklaring van een daarvoor vatbaar — ten aanzien van een ambtenaar of gewezen ambtenaar als zodanig genomen — besluit, wegens strijd met een wettelijk voorschrift of wegens kennelijk ander gebruik van een bevoegdheid dan tot het doel waartoe die bevoegdheid is gegeven; dan wel wegens strijd met enig in het algemeen rechtsbewustzijn levend beginsel van behoorlijk bestuur;

b. tot vergoeding van de schade, welke voor een ambtenaar of gewezen ambtenaar, dan wel voor diens nagelaten betrekkingen, is voortgevloeid uit een besluit of uit het niet, of niet tijdig, nemen van een besluit, dan wel uit het verrichten of nalaten van een handeling, in strijd met het bij of krachtens deze landsverordening bepaalde;

c. tot oplegging van een dwangsom voor het verder achterwege laten van een besluit of handeling — dan wel voor het voortzetten of herhalen van een handeling — in strijd met hetgeen bij of krachtens deze landsverordening ten aanzien van ambtenaren, gewezen ambtenaren en hun nagelaten betrekkingen is bepaald.

2. Vatbaar voor nietigverklaring zijn besluiten:

- a. betreffende salaris, verlofsbezoldiging of wachtgeld;
- b. tot verlaging van rang;
- c. betreffende vrijstelling van dienst, verlof of non-aktiviteit;
- d. waarbij een tuchtstraf, anders dan een betuiging van ontevredenheid of een berisping, is opgelegd;
- e. tot schorsing of ontslag.

3. Nietigverklaring van een besluit, waarbij een tuchtstraf is opgelegd, kan mede worden gevorderd op de grond, dat die straf niet in een redelijke verhouding staat tot de ernst en de gevolgen van het plichtsverzuim en de omstandigheden waaronder het is begaan.

4. Het Hof treedt niet in een beoordeling van hetgeen door het belang van de dienst wordt gevorderd, voorzover daarentrent redelijkerwijs verschil van inzicht mogelijk is.

5. De burgerlijke rechter is niet bevoegd kennis te nemen van andere tegen het Land ingestelde en op een ambtenaarsverhouding betrekking hebbende vorderingen dan de in dit artikel bedoelde; behoudens zijn bevoegdheid in zaken betreffende pensioenen van ambtenaren of van hun weduwen en wezen.

Artikel 81.

Ontvankelijkheid van rechtsvorderingen in ambtenarenzaken

1. Vorderingen als bedoeld in artikel 80, eerste lid, aanhef en onder *a*, zijn niet ontvankelijk, indien zij zijn ingesteld:
 - a.* door een ander dan degene ten aanzien van wie het besluit is genomen, zijn wettelijke vertegenwoordiger of een of meer van zijn rechtverkrijgenden;
 - b.* meer dan een maand nadat het besluit ter kennis van de belanghebbende is gebracht.
2. Vorderingen als bedoeld in artikel 80, eerste lid, aanhef en onder *b* en *c*, zijn niet ontvankelijk indien zij zijn ingesteld:
 - a.* door een ander dan hetzij degene ten aanzien van wie het besluit is of moest worden genomen, dan wel de handeling is of moest worden verricht, hetzij zijn wettelijke vertegenwoordiger of een of meer van zijn rechtverkrijgenden;
 - b.* — voorzover zij betrekking hebben op een genomen besluit of een verrichte handeling — meer dan een maand nadat het besluit ter kennis van de belanghebbende is gebracht, dan wel de handeling geacht kan worden te zijner kennis te zijn gekomen;
 - c.* — voorzover zij betrekking hebben op een niet genomen beslissing dan wel een nagelaten handeling — meer dan drie maanden na de dag waarop het orgaan ingevolge artikel 79, tweede lid, geacht wordt het besluit te hebben genomen.
3. Vorderingen als bedoeld in artikel 80, eerste lid, zijn voorts niet ontvankelijk:
 - a.* indien overeenkomstig artikel 79 beklag is gedaan, zolang daarop nog niet is beslist, danwel vier maanden sedert de indiening van het beklag zijn verlopen zonder dat daarop een beslissing is gevolgd;

- b.* indien zij zijn ingesteld meer dan een maand, nadat de beslissing op het gedane beklag ter kennis van de klager is gebracht, danwel dat hij geacht kan worden daarvan kennis te hebben genomen.

4. In geval van overmacht kan het Hof een vordering, ingesteld na afloop van de daarvoor bepaalde termijn, niettemin ontvankelijk verklaren.

5. In gevallen waarin een tuchtstaf is opgelegd en ter zake van het zelfde feit een strafrechtelijk onderzoek is ingesteld, wordt de termijn van een maand voor een op die straf betrekking hebbende vordering verlengd met de totale duur van dat onderzoek.

Artikel 82

Procedure in ambtenarenzaken

1. Voorzover in deze landsverordening niet anders is bepaald, wordt in zaken betreffende vorderingen als bedoeld in artikel 80, eerste lid, geprocedeerd overeenkomstig de wijze van procederen in ambtenarenzaken.
2. Voorzover het vonnis strekt tot toekenning van schadevergoeding of oplegging van een dwangsom, wordt het ten uitvoer gelegd als een vonnis in een burgerlijke zaak.

Artikel 83

Nietigverklaring van besluiten

1. Bevindt het Hof een vordering als bedoeld in artikel 80, eerste lid, aanhef en onder *a*, ontvankelijk en gegrond, dan kan het niettemin, op gronden aan het algemeen belang ontleend, afzien van nietigverklaring van het aangevallen besluit.
2. Wanneer het Hof gebruik maakt van zijn in het eerste lid omschreven bevoegdheid, bepaalt het, zo nodig ambtshalve, bij zijn uitspraak de door het Land te geven schadevergoeding,

hetzij in de vorm van een bedrag ineens, hetzij in die van een periodieke uitkering.

3. Verklaart het Hof een besluit geheel of gedeeltelijk nietig, dan stelt het daarbij zo nodig een termijn waarbinnen een nieuw besluit, overeenkomstig zijn uitspraak moet worden genomen.

4. Indien het nietig verklaarde besluit een geldelijke aanspraak of een tuchtstraf betreft, kan het Hof, ambtshalve of desgevorderd, bij zijn uitspraak zelf het bedrag van die aanspraak vaststellen, dan wel de naar zijn oordeel passende tuchtstraf bepalen. In dat geval treedt het vonnis in de plaats van het besluit.

5. Verzwaring van de tuchtstraf opgelegd bij een nietig verklaard besluit, of wijziging daarvan in strafdienst, kan alleen geschieden, indien en voorzover het Land zulks in het geding heeft gevorderd.

Artikel 84

Zaken betreffende arbeidscontractanten

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van overeenkomstige toepassing op arbeidscontracten en op vorderingen betreffende arbeidsovereenkomsten, welke door het land zijn gesloten.

ZEVENDE HOOFDSTUK

OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 85

Algemene overgangsbepalingen

1. Bepalingen gesteld bij of krachtens deze landsverordening vinden geen toepassing op de gevolgen van een vóór het tijdstip van het in werking treden reeds genomen besluit of

van landswege verrichte handeling voorzover in dit hoofdstuk niet anders is bepaald.

2. Bepalingen gesteld bij of krachtens deze landsverordening vinden geen toepassing ten aanzien van een landsdienaar wiens dienstverband is aangevangen vóór het tijdstip van het in werking treden, indien en voorzover die toepassing voor hem nadelig zou zijn.

3. Behoudens de voorgaande leden van dit artikel vinden bestaande algemene of bijzondere voorschriften, betrekking hebbende op de rechtstoestand van landsdienaren, geen toepassing, indien en voorzover zij afwijken van deze landsverordening.

Artikel 86

Overgangsregeling voor aangevangen dienstverband

1. Aanstellingen, verleend vóór het tijdstip van het in werking treden van artikel 18, worden, indien zij niet in overeenstemming zijn met deze landsverordening, daarmee alsnog in overeenstemming gebracht — voorzover zulks met eerbiediging van verkregen rechten mogelijk is — bij de eerstvolgende mutatie in het dienstverband van de betrokken ambtenaar.

2. Voor de toepassing van het eerste lid worden onder mutaties in het dienstverband alleen verstaan:

de aanwijzing van een andere standplaats, de benoeming in een andere functie en een wijziging van rang; alsmede een niet periodieke verhoging of een verlaging van salaris, anders dan krachtens een algemeen werkende regeling.

3. Het tijdelijke dienstverband van ambtenaren die zijn aangesteld vóór het tijdstip van het in werking treden van artikel 19, kan als zodanig gedurende een jaar na dat tijdstip worden voortgezet; onverminderd de mogelijkheid van verdere voortzetting overeenkomstig artikel 14.

4. Personen die in losse dienst zijn genomen vóór het tijdstip waarop artikel 15 in werking is getreden, worden —

voorzover die dienst op dat tijdstip nog voortduurt — daarna geacht werkzaam te zijn op de grondslag van een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht.

5. Op arbeidsovereenkomsten — met inbegrip van losse dienstbetrekkingen — welke door het Land zijn gesloten vóór het tijdstip waarop artikel 18 in werking is getreden, is dat artikel niet van toepassing. Deze overeenkomsten kunnen gedurende drie jaren daarna worden gehandhaafd, voorzover niet ingevolge de artikelen 15 en 18 verdere voortzetting van een op een arbeidsovereenkomst gegrond dienstverband mogelijk is.

Artikel 87

Overgangsregeling voor verlof en vrijstelling van dienst

1. De bepalingen van het West-Indisch Verlofbesluit 1924 (G.B. 1925, no. 2; laatste wijziging in G.B. 1955, no. 15) voorzover zij betrekking hebben op verlof wegens langdurige dienst, alsmede die van het Vrijstellingsbesluit 1928 (G.B. 1928, no. 17; geldende tekst in G.B. 1949, no. 17; nadere wijziging in G.B. 1957, no. 98), voorzover zij betrekking hebben op vrijstelling van dienst wegens andere redenen dan ziekte,

blijven van toepassing op de landsdienaren die daaraan aanspraken kunnen ontlenen, en wier dienstverband is aangevangen voor het tijdstip van het inwerking treden van de bij deze landsverordening gestelde bepalingen omtrent vakantieverlof.

2. Landsdienaren op wie de in het eerste lid genoemde besluiten van toepassing zijn gebleven, hebben geen aanspraak op vakantieverlof in de zin van deze landsverordening.

3. De toepassing van de genoemde besluiten eindigt ten aanzien van een landsdienaar, zodra hij schriftelijk de wens daartoe aan het bevoegde gezag te kennen heeft gegeven.

4. Nadat de bepalingen omtrent vakantieverlof op een landsdienaar van toepassing zijn geworden, geschiedt de berekening van zijn aanspraken op dat verlof mede over de vooraf-

gegane tijd van actieve dienst, voorzover deze niet reeds met verlof wegens langdurige dienst, of met vrijstelling van dienst wegens andere redenen dan ziekte, is vergolden.

5. In afwachting van een, bij of krachtens landsverordening tot stand te brengen, nadere regeling, blijven de in het eerste lid genoemde besluiten mede van toepassing op de uit 's Lands kas bezoldigde geestelijken.

Artikel 88.

Overgangsbepalingen voor tuchtstraffen, schorsing en ontslag

1. De tenuitvoerlegging van een opgelegde tuchtstraf blijft achterwege, voorzover zij in strijd zou zijn met een na de oplegging in werking getreden voorschrift van deze landsverordening.

2. Een schorsing wordt niet voortgezet na afloop van de maximum-termijn welke daarvoor is gesteld bij een na het schorsingsbesluit in werking getreden voorschrift van deze landsverordening.

3. Een besluit tot schorsing of ontslag waaraan nog geen volledige uitvoering is gegeven, wordt geacht niet te zijn genomen, indien het in strijd is met een inmiddels in werking getreden voorschrift van deze landsverordening.

Artikel 89.

Overgangsbepalingen voor rechtsmiddelen

1. Zaken betreffende het dienstverband van een landsdienaar, welke bij de bevoegde rechter aanhangig zijn op het tijdstip waarop artikel 80 in werking treedt, worden overeenkomstig het Surinaamse Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering afgedaan.

2. Gedurende een maand na het tijdstip waarop artikel 80 in werking is getreden, zijn vorderingen als bedoeld in het

eerste lid van dat artikel, voorzover gegrond op besluiten of handelingen — met inbegrip van verzuimen en weigeringen — welke in de laatstelijk aan dat tijdstip voorafgegane maand zijn genomen of verricht, bij het Hof van Justitie ontvankelijk.

3. Bij gebreke van rechtstreeks toepasselijke wettelijke voorschriften, kan het Hof deze landsverordening overeenkomstig toepassen op besluiten en handelingen als bedoeld in het tweede lid, en op de gevolgen daarvan.

Artikel 90.

Voorlopige handhaving van bestaande voorschriften

Bestaande voorschriften omtrent onderwerpen waarin, op grond van deze landsverordening, bij of krachtens landsbesluit kan of moet worden voorzien, blijven van kracht tot het tijdstip waarop zij door het daartoe bevoegde gezag buiten werking worden gesteld, voorzover zij niet in strijd met deze landsverordening zijn.

Artikel 91

Wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering

In het Surinaams Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (G.B. 1935, no. 80; laatste wijziging in G.B. 1948, no. 17) worden de navolgende wijzigingen aangebracht:

- A. Na artikel 312 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:
„312a. Beslag mag niet worden gelegd op goederen bestemd voor de openbare dienst”.
- B. Na artikel 347 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:
„347a. Derden-beslag onder het Land, of onder een rechtspersoon die ingevolge artikel 1, tweede lid, van de Personeelsverordening met het Land is gelijkgesteld, is, onverminderd het bepaalde in artikel 312a, toegelaten;

echter slechts op bepaalde in het exploit of, ingeval van vereenvoudigd beslag, in de kennisgeving of de vordering omschreven inschulden of goederen. Betaling of afgifte na beslag ontlasten het Land of de bedoelde andere rechtspersoon, indien een vóór het beslag gegeven opdracht tot betaling of afgifte niet meer tijdig kan worden ingetrokken.

Om redenen van openbaar belang kan het Land of de andere rechtspersoon in kort geding onmiddellijke opheffing van het derden-beslag vorderen.”.

- C. Aan artikel 585 wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:
„Beslag mag niet worden gelegd op goederen bestemd voor de openbare dienst.”
- D. Aan artikel 591 wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:
„Het tweede lid van artikel 585 is op dit beslag van toepassing.”.
- E. Artikel 601 wordt gelezen als volgt:
„601. Op derden-beslag onder het Land of onder een rechtspersoon die ingevolge artikel 1, tweede lid, van de Personeelsverordening met het Land is gelijkgesteld, is artikel 347a van toepassing.”.
- F. Artikel 620 vervalt.
- G. Aan artikel 626 wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:
„Het tweede lid van artikel 585 is op dit beslag van toepassing.”.
- H. Het tweede lid van artikel 639 wordt gelezen:
„Op dit beslag zijn de laatste zinsnede van het eerste lid en het tweede lid van artikel 591 en de artikelen 592, 593, 595, 596, 597 en 598 van toepassing..”.
- I. Na artikel 714c wordt een nieuwe Afdeling ingevoegd, luidende:

ZESDE AFDELING B

Van de wijze van procederen in ambtenarenzaken

Artikel 714d

Vorderingen als bedoeld in artikel 80, eerste lid, van de Personeelsverordening worden ter griffie van het Hof van Justitie bij verzoekschrift ingediend.

De griffier tekent op het verzoekschrift de dag van ontvangst aan en verzendt onverwijld bij aangetekende brief een afschrift van het verzoekschrift aan de wederpartij.

De verweerder, dient binnen zes weken na de dag van afzending ter griffie van het Hof een verweerschrift in. Het Hof kan indien daartoe gronden zijn, deze termijn op verzoek van de verweerder telkens met ten hoogste gelijke duur verlengen.

De griffier verzendt onverwijld een afschrift van het verweerschrift aangetekend aan de eisende partij.

Artikel 714e

Nadat het verweerschrift is ingekomen danwel de termijn voor inzending daarvan is verstreken, bepaald het Hof een dag voor het verhoor van partijen. Zij worden door de Griffier bij aangetekende brief opgeroepen. De termijn van oproeping bedraagt ten minste veertien dagen.

Partijen mogen zich door gemachtigden laten vertegenwoordigen of bijstaan. De gemachtigden, met uitzondering van de advocaten, moeten aan het Hof een onderhandse of notariële akte van lastgeving overleggen. Het Hof kan de persoonlijke verschijning van partijen gelasten.

Artikel 714f.

Het Hof kan de overlegging van op de zaak betrekkinghebbende ambtelijke stukken gelasten. Indien en voor zover zulks om dringende redenen van algemeen belang wordt gevorderd, kan het Hof aan een partij de kennisne-

ming van bepaalde ambtelijke stukken onthouden. Het Hof maakt van die stukken geen gebruik voor het bewijs van een door die partij betwist feit.

Het Hof kan ambtshalve of op verzoek omtrent bepaalde aangewezen feiten of omstandigheden getuigen of deskundigen horen, dan wel door de Rechter-Commissaris doen horen. De voorschriften betreffende het getuigenverhoor en het deskundigenbericht zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 714g

Na afloop van het verhoor doet het Hof zo spoedig mogelijk bij met redenen omkleed vonnis in het openbaar uitspraak.

Artikel 92

Wijziging van de Pensioenverordening

In de Pensioenverordening 1932 (G.B. 1933, no. 46; geldende tekst in G.B. 1959 no. 52), worden de volgende nadere wijzigingen aangebracht:

- A. In artikel 2 vervalt de zinsnede na de woorden: „ten laste van 's Lands begroting”.
- B. De artikelen 3, 4 en 5 vervallen.
- C. In het gestelde onder e van artikel 10 vervallen de woorden: „op grond van de opheffing van de door hem beklede betrekking of tengevolge van een reorganisatie van de dienst”.

Voorts wordt, met vervanging van de punt aan het slot van het gestelde onder e door een puntkomma, aan dit artikel de navolgende alinea toegevoegd:
„f. die een Surinaamse diensttijd hebben vervuld van tenminste 5 jaren, indien aan hen ongevraagd ontslag is verleend, en in andere gevallen van tenminste 10 jaren, zulks met ingang van de dag waarop zij de leeftijd van 60 jaren hebben bereikt.”

- D. De eerste volzin van artikel 11 vervalt.
- E. In artikel 13, eerste lid, wordt de aanhef gelezen als volgt:
„Het geneeskundig onderzoek, bedoeld in artikel 12 geschiedt.....”.
- F. In artikel 14, punt 3, wordt aan het gestelde onder b toegevoegd:
„Daaronder is in elk geval begrepen de tijd gedurende welke een ambtenaar anders dan uit hoofde van een benoeming tot minister op non-aktiviteit is gesteld.”.
- G. In artikel 15 wordt na de woorden „buiten bezwaar van den Lande” ingevoegd:
„of uit hoofde van een benoeming tot minister op non-aktiviteit was gesteld; voor wat het laatste betreft evenwel alleen, indien die tijd zich over een aaneengesloten periode van een jaar of meer heeft uitgestrekt”.
- H. Na artikel 26 wordt een nieuw artikel 26a ingevoegd, luidende:
„Indien een ambtenaar op het tijdstip van zijn overlijden uit hoofde van een benoeming tot minister op non-aktiviteit was gesteld, hebben zijn weduwe en wezen recht op pensioen alsof hij, met behoud van zijn laatste pensioen grondslag, in actieve dienst was gebleven.”.
- I. Aan artikel 29 worden twee leden, toegevoegd, luidende:
„5. Voor ambtenaren die uit hoofde van een benoeming tot minister op non-aktiviteit zijn gesteld, wordt de in het eerste lid bedoelde verplichting opgeschort tot het tijdstip waarop zij in actieve dienst terugkeren. Indien op dat tijdstip een jaar of meer sedert de aanvang van de non-aktiviteit is verstreken, vervalt de verplichting over de duur van de non-aktiviteit.
6. Voor ambtenaren, die, anders dan uit hoofde van een benoeming tot minister, van rechtswege op non-aktiviteit

- zijn gesteld, geldt de in het eerste lid bedoelde verplichting niet over het tijdvak van die non-aktiviteit.”.
- J. In artikel 42, tweede lid, wordt na het gestelde onder b de na volgende alinea ingevoegd — zulks met wijziging van de letters c, d en e voor de daarop volgende alinea's in d, e en f—:
„c. Voor een gewezen ambtenaar met ingang van de dag waarop hij de leeftijd van zestig jaren bereikt, indien de aanspraak op pensioen berust op het gestelde in artikel 10 onder f;”.

Artikel 93

Afschaffing van bestaande regelingen

1. Het Koninklijk Besluit van 17 februari 1902, houdende nieuwe regelen omtrent beslag onder 's Lands Administraties en omtrent kortingen in Suriname (Staatsblad no. 48; G.B. 1902, no. 9), wordt buiten werking gesteld.
2. Het West-Indisch Verlofbesluit 1924 en het Koninklijk besluit van 8 januari 1925 tot regeling van wachtgelden te kwijten uit de Surinaamsche en uit de Curaçaosche geldmiddelen (Staatsblad no. 8; G.B. 1925, no. 16) worden ten aanzien van Suriname buiten werking gesteld, behoudens het bepaalde in artikel 87 van deze landsverordening.
3. Het Vrijstellingsbesluit 1928 en de landsverordening van 31 januari 1952 tot regeling van de gevolgen van de op non-aktiviteitstelling van ambtenaren, die tot Landsministers benoemd zijn (G.B. 1952 no. 11) worden buiten werking gesteld, behoudens het bepaalde in artikel 87 van deze landsverordening.

Artikel 94

In werking treden

Aanhaling

1. Deze landsverordening treedt, hetzij in haar geheel, hetzij bij gedeelten, in werking op het tijdstip of de tijdstippen door de Gouverneur te bepalen.

2. Zij kan worden aangehaald als Personeelsverordening.

Gegeven te Paramaribo, de 31ste december 1962.

A. CURRIE.

De Minister van Algemene Zaken,

S. D. EMANUELS.

De Minister van Binnenlandse Zaken,

S. D. EMANUELS.

De Minister van Justitie en Politie,

S. RAMBARAN MISHRE.

De Minister van Financiën,

J. SEDNEY.

Uitgegeven te Paramaribo, de 31ste december 1962.

De Minister van Binnenlandse Zaken,

S. D. EMANUELS.

INHOUDSOVERZICHT

		Blz.
EERSTE		
HOOFDSTUK	ALGEMENE BEPALINGEN	1-7
Artikel 1	Definities	1
Artikel 2	Bijzondere categorieën landsdienaren	2
Artikel 3	Bevoegd gezag	3
Artikel 4	Uitoefening van bevoegdheden	5
Artikel 5	Kennisgeving van besluiten	5
Artikel 6	Werking van besluiten	5
Artikel 7	Vaststelling van formaties	6
Artikel 8	Tewerkstelling buiten Suriname	6
Artikel 9	Raad voor Personele Aangelegenheden	6
Artikel 10	Georganiseerd overleg	7
Artikel 11	Aanvullende voorschriften	7
	GRONDSLAG VAN HET DIENST-	
TWEDE	VERBAND EN MUTATIES	8-19
HOOFDSTUK		
Titel I	<i>Aanstelling en arbeids-overeenkomst</i>	8-13
Artikel 12	Aanstelling in het algemeen	8
Artikel 13	Aanstelling in vaste dienst	9
Artikel 14	Aanstelling in tijdelijke dienst	9
Artikel 15	Indienstneming op arbeidsovereenkomst	10-11
Artikel 16	Aanwijzing van standplaats, functie en rang	11-12
Artikel 17	Vaststelling van salaris	12
Artikel 18	Gebreken in de grondslag van het dienstverband	12
Titel II	<i>Mutaties in het dienstverband</i>	13-19
Artikel 19	Overgang in vaste of tijdelijke dienst	13
Artikel 20	Aanwijzing van een andere standplaats	14
Artikel 21	Benoeming in een andere functie	15
Artikel 22	Waarneming van een functie	15-16
Artikel 23	Buitenfunctiestelling en ontheffing	16-17
Artikel 24	Verhoging van rang (bevordering)	17
Artikel 25	Verlaging van rang	17-18
Artikel 26	Verhoging van salaris	18
Artikel 27	Verlaging van salaris	19

DERDE HOOFDSTUK		
RECHTEN EN PLICHTEN VAN LANDSDIENAREN		
		Blz.
Titel I		
	<i>Rechten van landsdienaren</i>	19-24
Artikel 28	Betaling van salaris	19-20
Artikel 29	Overdracht en inpandgeving van salaris	20
Artikel 30	Korting en inhouding op salaris	20-21
Artikel 31	Spaarinhouding	21-22
Artikel 32	Emolumenten	22
Artikel 33	Vrije geneeskundige behandeling en verpleging	23
Artikel 34	Vergoeding van onkosten	23
Artikel 35	Ziekte of ongeval i.v.m. de dienst	24
Titel II		
	<i>Plichten van landsdienaren</i>	24-28
Artikel 36	Algemene verplichtingen	24
Artikel 37	Verplichting tot afleggen van eed of belofte	24-25
Artikel 38	Verplichting tot geheimhouding	25
Artikel 39	Verplichting tot wonen in standplaats	25
Artikel 40	Verplichtingen t.a.v. ambts- en dienstwoningen	25-26
Artikel 41	Dienst- en werktijden	26-27
Artikel 42	Geneeskundige controle	27
Artikel 43	Gebruik van landgoederen	27
Artikel 44	Aannemen van beloningen	28
Titel III		
	<i>Vrijstelling van dienst, verlof en non-aktiviteit</i>	28-38
Artikel 45	Vrijstelling van dienst	28-29
Artikel 46	Verlof in het algemeen	29
Artikel 47	Aanspraak op vakantieverlof	29-30
Artikel 48	Verlenen van vakantieverlof	30
Artikel 49	Verlofsbezoldiging	31-32
Artikel 50	Compensatie voor ongebruikte aanspraken op vakantieverlof	32-33
Artikel 51	Tegemoetkoming in reiskosten	33-34
Artikel 52	Vakantieverlof van arbeidscontractanten	34

		Blz.
Artikel 53	Nadere voorschriften omtrent vakantieverlof	34-35
Artikel 54	Studieverlof	35
Artikel 55	Ziekteverlof	35-36
Artikel 56	Buitengewoon verlof	36
Artikel 57	Verlof buiten bezwaar van den Lande	36
Artikel 58	Non-aktiviteit van rechtswege	36-37
Artikel 59	Non-aktiviteit krachtens toestemming	37-38

VIERDE HOOFDSTUK

BIJZONDERE BELONINGEN EN TUCHTSTRAFFEN

Artikel 60	Beoordelingslijsten (conduitestaten)	38
Artikel 61	Bijzondere beloningen	38
Artikel 62	Opsomming van tuchtstraffen	39-40
Artikel 63	Combinatie van tuchtstraffen	40-41
Artikel 64	Oplegging van tuchtstraffen	41
Artikel 65	Tenuitvoerlegging van tuchtstraffen	42
Artikel 66	Herziening van tuchtstraffen	42

VIJFDE HOOFDSTUK

SCHORSING EN BEEINDIGING VAN HET DIENSTVERBAND

Titel I		
	<i>Schorsing</i>	43-45
Artikel 67	Gevalen van schorsing	43
Artikel 68	Gevolgen van schorsing	43-44
Artikel 69	Einde van schorsing	44-45
Titel II		
	<i>Ontslag</i>	45-48
Artikel 70	Gronden voor ontslag	45-47
Artikel 71	Verlenen van ontslag	47
Artikel 72	Datum van ingang van ontslag	47-48
Titel III		
	<i>Overlijden en verstrijken van termijn</i>	48-49
Artikel 73	Overlijden	48
Artikel 74	Verstrijken van termijn	49

		Blz.
Titel IV	<i>Wachtgeld</i>	49-50
Artikel 75	Toekenning van wachtgeld	49
Artikel 76	Duur van wachtgeld	50-51
Artikel 77	Betaling van wachtgeld	51
Artikel 78	Aanvullende voorschriften omtrent wachtgeld	51
ZESDE	RECHTSMIDDELEN	51-56
HOOFDSTUK		
Artikel 79	Beklag binnen de administratie	51-52
Artikel 80	Bevoegdheid van de burgerlijke rechter in ambtenarenzaken	52-53
Artikel 81	Ontvankelijkheid van rechtsvorderingen in ambtenarenzaken	54-55
Artikel 82	Procedure in ambtenarenzaken	55
Artikel 83	Nietigverklaring van besluiten	55-56
Artikel 84	Zaken betreffende arbeidscontractanten	56
ZEVENDE	OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN	56-65
HOOFDSTUK		
Artikel 85	Algemene overgangsbepalingen	56-57
Artikel 86	Overgangsregeling voor aangevangen dienstverband	57-58
Artikel 87	Overgangsregeling voor verlof en vrijstelling van dienst	58
Artikel 88	Overgangsbepalingen voor tuchtstraffen, schorsing en ontslag	59
Artikel 89	Overgangsbepalingen voor rechtsmiddelen	59
Artikel 90	Voorlopige handhaving van bestaande voorschriften	60
Artikel 91	Wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering	60-63
Artikel 92	Wijziging van de Pensioenverordening	63-65
Artikel 93	Afschaffing van bestaande regelingen	65
Artikel 94	In werking treden	65
	Aanhaling	65